

OBEC
ŇÁRAD
OKRES DUNAJSKÁ STREDA, TRNAVSKÝ KRAJ

ÚZEMNÝ PLÁN – prerokovanie
SMERNÁ ČASŤ
2022

OBSTARÁVATEĽ:

Obec Ňárad
Jozef Lukács - starosta obce

ZHOTOVITEĽKA:

Ing. arch. Janka Privalincová, Nitra

OSOBA SPÔSOBILÁ

NA OBSTARÁVANIE ÚPP A ÚPD OBCE:

Bc. Beáta Nagyová, Kráľovičove Kračany

Obstarávateľ:

sídlo:

zastúpenie:

IČO:

tel.:

mail:

Obec Ňárad

Ňárad č. 78, 930 06 Ňárad

Jozef Lukács - starosta obce

00305758

0918 625 147

obec.narad@gmail.com

Zhotoviteľka:

IČO:

tel.:

mail:

Ing. arch. Janka Privalincová, Nitra

36 935 662

0905 116 554

jprivalincova@gmail.com

Zapísaná v zozname autorizovaných architektov pod registračným číslom 1973 AA.

Osoba spôsobilá na obstarávanie ÚPP a ÚPD obce:

Podľa § 2a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov prostredníctvom odborne spôsobilej osoby

tel.:

mail:

Bc. Beáta Nagyová, Kráľovičove Kračany

0905 716 201

nagyova.beata@wmx.sk

OBSAH:**ZÁKLADNÉ ÚDAJE**

a. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	4
b. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, ak existuje	4
c. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	4

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	5
b. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	6
c. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	9
d. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	11
e. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	11
f. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia a kúpeľného územia	12
g. Návrh riešenia bývania, kultúrneho dedičstva, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, rekreácie a výroby	
g1. - bývanie	13
g2. - kultúrne dedičstvo	16
g3. - občianske a špecifické vybavenie	17
g4. - rekreácia, šport, chaty, verejná zeleň, agroturistika	19
g5. - výroba	21
h. Vymedzenie zastavaného územia obce	23
i. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	24
j. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva, radónovej ochrany	26
k. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	27
l. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	
l1. - verejné dopravné vybavenie	28
l2. - verejné technické vybavenie	32
m. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	37
n. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	41
o. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	41
p. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	41
r. Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	44

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

a. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Cieľom územnoplánovacej dokumentácie je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určovať jeho zásady, navrhovať vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavným cieľom ÚP obce je vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na území obce:

- rešpektovať záväznú časť ÚP R Trnavského kraja
- získať právne záväzný dokument, usmerňujúci rozvoj obce na základe zohľadnenia odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov obce, obecnej samosprávy, štátnej správy)
- zabezpečiť ďalší rozvoj obce v stanovenom rozsahu vytipovaním najvhodnejších rozvojových plôch a smerov, stanoviť zásady funkčného využitia plôch tak, aby nedochádzalo k nežiaducim kolíziám jednotlivých funkcií
- stanoviť limity využitia plôch územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability
- stanoviť regulatívy priestorového usporiadania, zabezpečujúcich harmonické prostredie v obci a vo voľnej krajine
- podporovať a udržiavať všetky miestne pamiatky, zvláštnosti a tradície
- vzájomne koordinovať činnosti v území, zabezpečujúce účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na rozvoj technického vybavenia
- vymedziť plochy na verejnoprospešné stavby

Špecifické ciele obce:

- zabezpečiť rozvojové plochy pre výstavbu rôznych funkcií potrebných práve v čase spracovania územného plánu
- vytvoriť kompaktnú obecnú štruktúru s kostrou, tvorenou plochami občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a služieb
- zabezpečiť dostatočnú dopravnú a technickú infraštruktúru
- rekonštruovať pamätihodnosti obce, chrániť ich a využívať v súlade so zákonom o ochrane pamiatkového fondu

b. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce

Obec doteraz nemala vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu. Potreba vypracovať územný plán vznikla na základe nových právnych predpisov, schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, dokumentov strategického charakteru na celoštátnej, regionálnej a lokálnej úrovni a zmenou spoločenských a hospodárskych pomerov, ktoré zmenili požiadavky na aktivity a činnosti v území.

Obstarávanie nového územného plánu bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 161/210Z/202 zo dňa 23.2.2021.

c. Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 231/280Z/2021 zo dňa 14.12.2021. Riešenie návrhu ÚP a zámery v území sú v súlade s hlavnými cieľmi stanovenými pre rozvoj obce v zadaní.

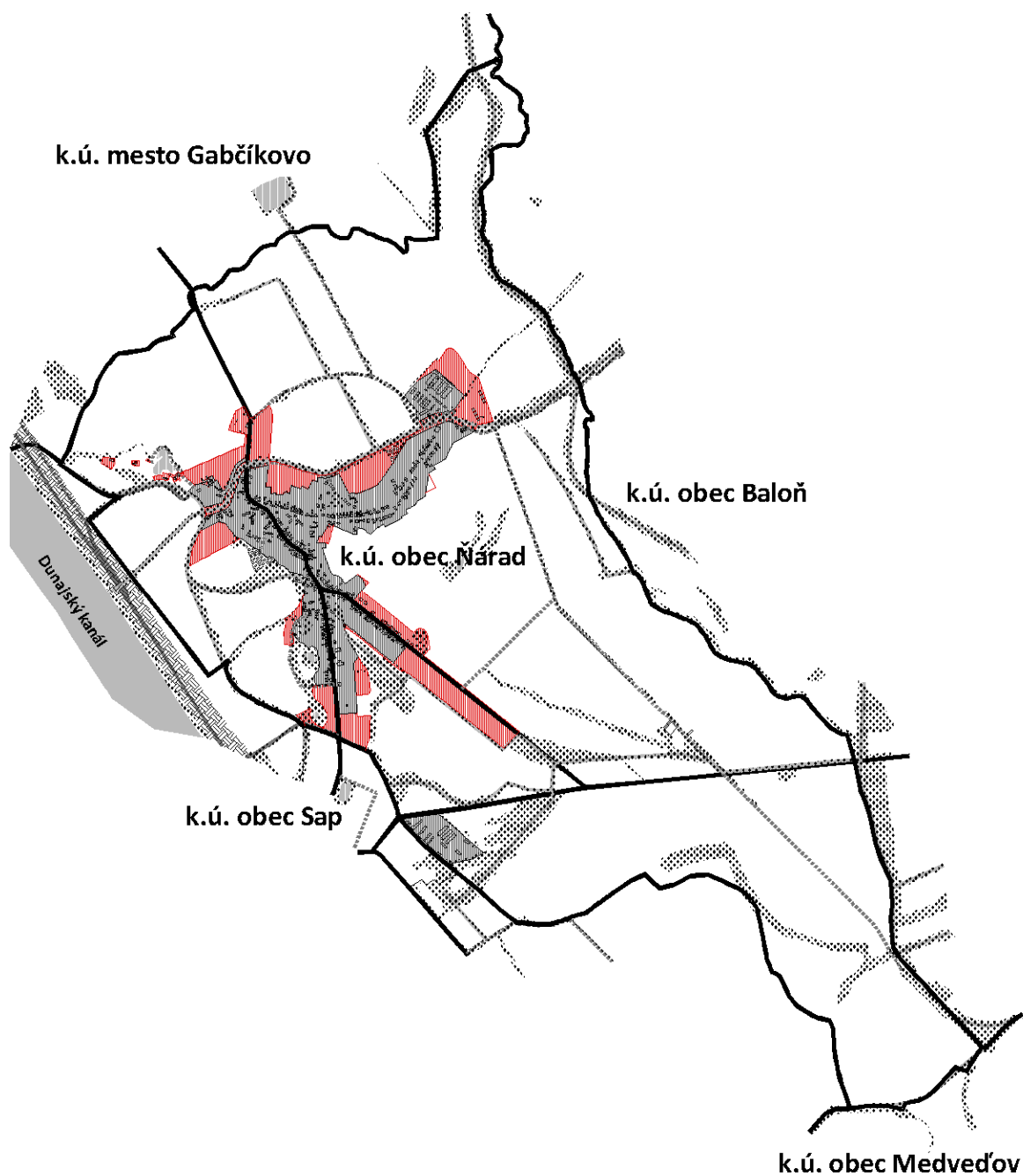
RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Územný plán rieši administratívno-správne územie obce Ňárad s celkovou výmerou 1044,6988ha (10 446 988m²), z čoho 79,2214ha tvorí zastavané územie.

Obec susedí s katastrálnymi územiami obcí:

sever:	k. ú. mesto Gabčíkovo
východ:	k. ú. obec Baloň
juhovýchod:	k. ú. obec Medveďov
západ:	k. ú. obec Sap

Základná charakteristika riešeného územia

kód obce Ňárad	501 930
Kód katastrálneho územia:	863 955
Názov okresu / kód	Dunajská Streda / 201
Názov kraja / kód	Trnavský kraj / 2
k. ú. Ňárad – výmera spolu	1044,6988ha
Typ obce	obec
PSČ	930 06
Prvá písomná zmienka o obci	r. 1468
Nadmorská výška	od 110 do 113 m.n.m.
Počet obyvateľov	r. 2020 - 629

Obec sa nachádza na západnom Slovensku, v Trnavskom kraji, 20km južne od okresného mesta Dunajská Streda, 7km juhovýchodne od mesta Gabčíkovo a 1,5km severne od obce Sap. Patrí do Podunajského prírodno-sídelného spádového regiónu, do subregiónu Žitný ostrov a Mederského mikroregiónu.

V smere sever - juh pretína územie cesta II. triedy a v smere východ - západ pretína územie cesta III. triedy.

Územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavné cestné trasy Slovenska:

- cesta III. triedy III/1404; 6,2km juhovýchodne smerom na obec Medveďov
- cesta I. triedy II/507; 7,0km severne smerom na mesto Gabčíkovo
- cesta I. triedy I/13; medzinárodný cestný ťah E575, 6,0km juhovýchodne smerom na obec Medveďov
- cesta I. triedy I/63; medzinárodný cestný ťah E575, 13,3km východne smerom na obec Veľký Meder alebo 17,8km severne na mesto Dunajská Streda
- rýchlostná cesta R7, 27,5km severozápadne smerom na obec Holice
- rýchlostná cesta D2, medzinárodný cestný ťah TEM1, multimodálny koridor TEN-T (súhrnná sieť - Orient, východné stredomorie) – 49,6km severozápadne smerom na obec Čunovo

Územie sa podľa geomorfologického členenia rozprestiera v oblasti Podunajská nížina, v celku Podunajská rovina. Severná časť územia obce spadá do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Neďaleko západnej hranice katastra preteká rieka Dunaj, Dunajský kanál a v rámci územia boli vybudované viaceré odvodňovaco-zavlažovacie kanály Chotárny kanál, Gabčíkovo - Ňárad, Ňárad – Vrbina, Medveďov – Vrbina a Smradľavý kanál. Celé územie obce tvorí rovinný reliéf, s nadmorskou výškou na juhu od 110 do 113 m n.m na severe. Prevažná časť územia, poľnohospodársky využívaná, je vo veľmi malej miere pokrytá nelesnou drevinovou vegetáciou.

b. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Pri územnoplánovacej dokumentácii obce je potrebné rešpektovať:

I. Záväzná regulatíva územného rozvoja Trnavského samosprávneho kraja

1. ZÁSADY A REGULATÍVY ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA, PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA OSÍDLENIA A ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA URBANIZÁCIE

1.2. V OBLASTI REGIONÁLNYCH VZŤAHOV

1.2.9. Podporovať rozvoj regionálnych sídelných rozvojových štvrtého stupňa podľa ÚPN-R TTSK: 1.2.9.13. Šamorín – Kyselica – Horný Bar – Baka – Gabčíkovo – Ňárad – Sap – Medveďov.

1.3. V OBLASTI ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA

1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu a podzemné zásoby pitných vôd vysokej kvality ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia:

1.3.2.1. podporovať nástrojmi územného rozvoja ochranu podzemných vôd v CHVO Žitný ostrov a ostatné zdroje pitných vôd, rozvíjať v týchto územiach také funkcie, ktoré neohrozia, nepoškodia kvalitu a čistotu podzemných vôd.

1.3.2.2. územnoplánovacími nástrojmi podporovať ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou.

1.4. V OBLASTI NAVRHOVANÝCH REGIONÁLNYCH CENTIER OSÍDLENIA

1.4.14. Rešpektovať a podporovať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK deviatej skupiny, ktoré pri vyváženom polycentrickom rozvoji Trnavského kraja zohrávajú komplementárnu úlohu ponukou špecifických funkcií a ku ktorým patria:

- *Okres Dunajská Streda – Čenkovce, Malé Dvorníky, Veľké Dvorníky, Horné Mýto, Povoda, Blatná na Ostrove, Janíky, Padáň, Pataš, Baloň, Lúč na Ostrove, Ňárad, Hviezdoslavov, Čakany, Trstená na Ostrove, Mad, Sap, Jurová, Trnávka, Mierovo, Dobrohošť, Vieska, Oľdza, Klúčovce, Blahová, Boheľov, Bodíky, Potônske Lúky, Macov, Bellova Ves, Kyselica*

2. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA HOSPODÁRSTVA

2.1. V OBLASTI HOSPODÁRSTVA

2.1.2. Vytvárať územnotechnické predpoklady pre rozvoj a vznik priemyselných, skladových a stavebných areálov, areálov pre spracovanie druhotných surovín, distribučných centier, výrobných služieb na území kraja do sídelných centier ako nosných hospodárskych pólův rozvoja celého kraja.

2.1.3. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

3.1. V OBLASTI ŠKOLSTVA

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškôľovacích zariadení v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

3.2. V OBLASTI ZDRAVOTNÍCTVA

3.2.1. Pri umiestňovaní nových zdravotníckych zariadení napomáhať udržiavať zdravotnú starostlivosť, rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej, lekárenskej v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.

3.3. V OBLASTI SOCIÁLNYCH VECÍ

3.3.1. Podporovať budovanie siete sociálnych a terénnych služieb v území kraja v takej štruktúre zariadení, ktorá rovnomerne pokryje celé územie kraja a bude sa rozvíjať v závislosti na vývoji obyvateľstva.

3.4. V OBLASTI DUŠEVNEJ A TELESNEJ KULTÚRY

3.4.1. Umiestňovať v území Trnavského kraja zariadenia určené pre rozvíjanie duševnej a telesnej kultúry s ohľadom na postavenie a význam obcí v štruktúre osídlenia.

4. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA REKREÁCIE, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

4.1. V OBLASTI ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU /TURIZMU

4.1.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie a podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany.

4.2. V OBLASTI JEDNOTLIVÝCH DRUHOV A FORIEM CESTOVNÉHO RUCHU /TURIZMU

4.2.1. Podporovať rozvoj vidieckej turistiky, agroturistiky ako foriem cestovného ruchu šetrných k životnému prostrediu.

5.1. V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

5.1.2. Eliminovať vhodným urbanistickým a krajinárskym riešením negatívny dopad potenciálneho zvyšovania územných nárokov, najmä priemyselnej a stavebnej produkcie a ich účinkov na životné prostredie.

5.1.3. Vytvoriť územné podmienky pre systémy bezpečného zhromažďovania a manipulácie s komunálnym, priemyselným, stavebným, poľnohospodárskym, nebezpečným odpadom a tým zabezpečiť ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

5.2. V OBLASTI VODY A VODNÝCH ZDROJOV A VODNEJ A VETERNEJ ERÓZIE

5.2.1. Chrániť a udržiavať sústavu vodných tokov a vodných plôch:

5.3. V OBLASTI OCHRANY PÔD

5.3.1. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

5.3.2. Pri územnom rozvoji rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu.

5.4. V OBLASTI HLUKU

5.4.1. Vytvárať predpoklady pre elimináciu hluku z dopravy vhodnými formami urbanizácie územia.

5.4.2. Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia.

5.5. V OBLASTI RADÓNOVÉHO RIZIKA A PRÍRODNEJ RÁDIOAKTIVITY

5.5.1. Uprednostňovať pri výstavbe nových objektov tie oblasti na rozvoj urbanizácie, kde nie sú potrebné protiradónové opatrenia.

5.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

5.6.3. Podporovať umiestňovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov.

5.6.4. Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY A V OBLASTI VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

6.2. V OBLASTI VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

6.2.3. Podporovať zvyšovanie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie v krajine.

6.2.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest, pozdĺž hraníc výrobných areálov.

7. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA STAROSTLIVOSTI O KRAJINU

7.1.4. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA Z HĽADISKA ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

8.1.8. Podporiť zachovanie existujúcich urbanistických súborov a objektov zachovanej tradičnej ľudovej architektúry.

9. ZÁSADY A REGULATÍVY ROZVOJA ÚZEMIA Z HĽADISKA NADRADENÉHO VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

9.9. CYKLISTICKÁ DOPRAVA

9.9.3. Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v obslužnej doprave a v rekreačnej doprave.

10. ZÁSADY A REGULATÍVY NADRADENÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

10.2. V OBLASTI ZÁSBOVANIA VODOU

10.2.1. Akceptovať pásma ochrany potrubí existujúceho verejného vodovodu a kanalizácie, ako aj manipulačný pás pri diaľkových vodovodoch a kanalizačných zberačoch.

10.3. V OBLASTI ODKANALIZOVANIA ÚZEMIA

10.3.1. Dobudovať čistiarne odpadových vôd (ČOV) a kanalizačných sietí v oblastiach s chýbajúcou kanalizáciou a zvyšovať celkový počet domov pripojených na kanalizačnú sieť.

10.3.2. Prednostne budovať kanalizáciu a ČOV v obciach okresov Dunajská Streda a Galanta ako prevenciu znečisťovania zásob vysokokvalitných podzemných zdrojov pitných vôd.

10.6. V OBLASTI ZÁSBOVANIA PLYNOM

10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej a navrhovanej plynovodnej siete a s tým súvisiace areály a zariadenia.

10.6.2. Rešpektovať všetky stanovené ochranné a bezpečnostné pásma nachádzajúce sa alebo priestorovo zasahujúce do riešeného územia.

10.9. V OBLASTI TELECIEST

10.9.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

10.9.2. Situovať telekomunikačné a technologické objekty so zreteľom na tvorbu krajiny.

10.9.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

II. Verejnoprospešné stavby

V území obce sa nenachádzajú verejnoprospešné stavby VPS vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu regiónu Trnavského kraja.

c. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obyvateľstvo Vývoj počtu obyvateľov odrzkadľuje viaceré procesy prebiehajúce na úrovni obce a je odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a miestnych zmien. V súčasnosti v nej žije 629 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov mal kolísavú tendenciu.

Index vývoja poukazuje na stúpajúci stav za posledných 19 rokov, počet obyvateľov v obci stúpol o 1,9%, čo je o 12 obyvateľov viac.

Rok	Počet	Index vývoja %
1996	580	
2001	617	100%
2011	651	+5,5%
2015	624	+1,1%
2016	630	+2,1%
2017	632	+2,4%
2018	629	+1,9%
2019	625	+1,3%
2020	629	+1,9%

Vývoj obyvateľstva

Pokles pôrodnosti na Slovensku pod hranicu zachovania reprodukcie sa začal od začiatku deväťdesiatych rokov 20. stor. Rok 2001 možno považovať za určitý medzník v demografickom vývoji Slovenska, lebo v tomto roku sa už nedosiahol prirodzený prírastok obyvateľov, ale dochádza k jeho úbytku.

Možno očakávať tendenciu prisťahovania obyvateľstva aj nárast počtu obyvateľov za predpokladu ďalšieho presúvania rozvojových impulzov z miest do vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Úbytok obyvateľov je vidieť v celom okrese. Získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od investičnej aktivity súkromného sektora, tiež

od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov vybavenosti.

rok	natalita / mortalita		prirodzený prírastok	migrácia obyvateľstva		
	narodení	zomretí		pristáňovaní	vystáňovaní	migračné saldo
2018	2	7	-5	13	11	2
2019	9	7	2	8	14	-6
2020	3	6	-3	13	6	7
spolu	14	20	-6	34	31	-3
okres DS 2020	3	6	-3	13	6	7
mesto DS 2020	191	285	-94	526	496	30

Veková skladba obyvateľstva Produktívna zložka obyvateľstva má kolísavý vývoj, podiel predproduktívnej zložky mierne stúpol aj podiel poproduktívnej zložky mierne stúpol. V porovnaní s okresom Dunajská Streda má obec Ňárad nižšie zastúpenie predproduktívnej a produktívnej zložky a vyššie zastúpenie poproduktívnej zložky obyvateľstva.

Veková skupina	Počet obyvateľov						Okres Dunajská Streda r. 2020	
	r. 2018		r. 2019		r. 2020			
	počet	%	počet	%	počet	%		
predproduktívna 0-14	66	10,5	69	11,0	69	11,0	18 067	14,6
produktívna 15-54ž 15-59m	449	71,4	439	70,2	440	67,0	84 663	68,6
poproduktívna 55+ž 59+m	114	18,1	118	18,9	120	19,1	20 625	16,7
Spolu	629	100%	625	100%	629	100%	123 355	100%

Priemerný vek obyvateľstva Priemerný vek je závislý od pomeru starších ľudí k detskej populácii do 14 rokov, aj keď detí sa rodí viac ako v minulosti.

priemerný vek obyvateľstva / rok	2018	2019	2020
Obec Ňárad	44,18	44,36	44,34
Okres Dunajská Streda	41,41	41,66	41,88
Trnavský kraj	41,72	41,99	42,23
SR	40,82	41,06	41,26

Národnostné zloženie Obec je národnostne maďarská čo zodpovedá aj stavu v okrese.

národnosť / rok	Okres Dunajská Streda 2020	%	Obec Ňárad 2020	%
Slovenská	30 647	24,8	27	4,3
Maďarská	85 924	69,7	602	95,7
Rómska	1 794	1,5		
Česká	704	0,6		
Nemecká	107	0,1		
Rumunská	117	0,1		
počet obyvateľov spolu	123 355	100%	629	100%

Zamestnanosť

Veľká časť obyvateľov odchádza za prácou do miest Bratislava, Gabčíkovo, Veľký Meder, do okresného mesta Dunajská Streda, alebo do susedných obcí. Iba menšia časť pracuje z domu.

V obci tvoria pracovné miesta obecný úrad, materská škola, potraviny, pohostinstvo, družstvo Medzičilizie.

Vzhľadom na všeobecnú mieru nezamestnanosti je potrebné zabezpečiť stabilizáciu mladých, dostatok stavebných pozemkov v obci, podporiť vznik prevádzok výrobných služieb, remeselnej a tradičnej výroby, podporovať rozvoj agroturistiky.

Z demografického hľadiska ide o obec s ustáleným počtom trvalo bývajúcich obyvateľov čo súvisí s pomerne kvalitným bytovým fondom, ktorý v obci prechádza zmenami. K tomu prispievajú prírodné danosti, dobré životné prostredie, dobudovanie vybavenosti čo v budúcnosti môže prispieť k pozitívnej migračnej bilancii so záujmom o novú výstavbu v obci. Navrhované riešenie počíta s aktivitami obyvateľov, ktoré vyústia do nových pracovných príležitostí, bytového fondu, občianskej a technickej vybavenosti.

d. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

Záujmovým územím je územie v najbližšom kontakte s mestom Gabčíkovo, so susednými obcami Sap, Pataš, Medveďov a okresným mestom Dunajská Streda, ktoré navzájom súvisia z hľadiska administratívno-správneho a ktoré sú navzájom prepojené prvkami krajinnej štruktúry, dopravnou a technickou infraštruktúrou. Tieto väzby sú významné aj z hľadiska občianskej a sociálnej vybavenosti a pretrvali až do súčasnosti.

- podľa KURS 2001 (Konceptia sídelného rozvoja Slovenska):

Obec sa nachádza v blízkosti centra osídlenia:

- prvej skupiny, prvej podskupiny - Trnava
- druhej skupiny, prvej podskupiny - Dunajská Streda

Obec sa nachádza v okrajovom pásme ťažiska osídlenia:

- prvej úrovne, prvá skupina - bratislavsko-trnavské ťažisko osídlenia

Obec sa nachádza v blízkosti rozvojovej osi:

- druhého stupňa - žitnoostrovno-dunajská rozvojová os: Bratislava – Dunajská Streda – Komárno – Štúrovo

e. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Obec môžeme rozdeliť na základe:

- morfológicko-genetického typu - obec s kompaktným zastavaným územím
- pôdorysu - radová alebo prícestná – vyznačuje sa lineárnym pôdorysom, domy sú zoradené zväčša tesne, zriedka voľnejšie, spravidla po oboch stranách ciest

Obec tvorí jeden kataster. Zastavané a urbanizované plochy sa nachádzajú čiastočne v strednej až severozápadnej časti územia. Cez zastavané územie prechádza cesta II. triedy, vedúca od severu z mesta Gabčíkovo k obci Sap, na ktorú sa v obci Sap pripája cesta III. triedy, vedúca na východ k obci Baloň, prechádzajúca cez územie obce Ňárad, ale nie cez zastavané územie.

Zastavaným územím nepreteká žiadny vodný tok. Väčšina potokov sú umelo vytvorené odvodňovaco-zavlažovacie kanály Chotárny kanál, Gabčíkovo - Ňárad, Ňárad – Vrbina, Medveďov – Vrbina a Smradľavý kanál, križujúce celé územie. Niektoré prirodzene meandrujúce vodné toky, Smradľavé rameno, Horný diel a bezmenné prítoky, pretekajúce krajinou pramenia v zamokrených plochách v zastavanom území a v jeho blízkosti.

Územie sa v súčasnosti využíva na poľnohospodárske účely 78%, lesy tvoria 0,17% a 13% vodné plochy.

- kompozičné osi

- hlavná kompozičná os

- cesta II. triedy II/506 v smere sever – juh, Gabčíkovo - Ňárad - Sap
  - vedľajšia kompozičná os
- miestna cesta napojená na cestu II. triedy v smere juhozápad - severovýchod, Ňárad - Pataš
- miestna cesta napojená na cestu II. triedy v smere severovýchod - juhozápad, Ňárad - Baloň
- **ťažiskové priestory**
  - hlavný ťažiskový priestor
  - priestor vymedzený budovami - obecný úrad, kultúrny dom, požiarna zbrojnica a plochami - cesta II. triedy, parkovanie, verejná zeleň
    - vedľajší ťažiskový priestor
  - priestor vymedzený budovami - materská škola, bývalá základná škola a plochami - cesta II. triedy, chodníky, futbalové ihrisko, vyhradená zeleň, parkovisko
  - priestor vymedzený budovami - potraviny, hostinec a plochami - cesta II. triedy, námestie, trhové miesto, chodníky, verejná zeleň, parkovisko
  - priestor vymedzený budovami - kostol a plochami - cesta II. triedy, miestne cesty, chodník, vyhradená zeleň
  - priestor vymedzený plochami - detské ihrisko, miestne cesty, chodníky, verejná zeleň
  - priestor vymedzený budovami - dom smútku a plochami - cintorín, cesta II. triedy, chodník, vyhradená zeleň, parkovisko

Hlavný a vedľajšie ťažiskové priestory sú prepojené hlavnou a vedľajšími kompozičnými osami. Ich poloha a vzájomné kríženie predstavujú centrum občianskej vybavenosti obce. Jediná výšková dominanta je kostol v centre obce uprostred vysokých stromov, takže jeho vnímanie ako dominanty je možné iba z jeho bezprostrednej blízkosti. V územnom pláne sa nenavrhujú iné výškové dominanty.

Rozvoj obytnej funkcie sa navrhuje na plochách po staršej zástavbe, v stavebných medzerách dvorov jestvujúcej zástavby a na plochách ornej pôdy tesne nadväzujúcich na zastavané územie.

Vymedzujú sa plochy pre rozšírenie areálu materskej školy, občianskej vybavenosti, futbalového ihriska, cintorína a spoločnej čistiarne odpadových vôd (kataster obce Baloň).

Jestvujúce plochy poľnohospodárskej výroby sa navrhujú ponechať bez zmeny funkcie.

f. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, najmä obytného územia, zmiešaného územia, výrobného územia, rekreačného územia

OBYTNÉ ÚZEMIE Slúži na bývanie v rodinných domoch s hospodárskou činnosťou a doplnkovými funkciami, ktoré nemajú negatívny dopad na životné prostredie. Územie je doplnené dopravnou a technickou vybavenosťou. Pre obytné územie sú v návrhu riešenia vyčlenené regulatívy označené B (bývanie).

ZMIEŠANÉ ÚZEMIE Centrum obce a ťažisko obce je charakteristické premiešaním urbanistických funkcií, ktoré sa navzájom dopĺňajú. Tieto časti sa vyznačujú prítomnosťou vybavenostných funkcií. Pre zmiešané územie sú v návrhu vyčlenené regulatívy označené OV (občianska vybavenosť), ŠV (špecifická vybavenosť - cintorín).

VÝROBNÉ ÚZEMIE Predstavuje plochy pre budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytnom a zmiešanom území. Plochy výroby tvoria dve poľnohospodárske družstvá. Pre výrobné územie sú v návrhu riešenia vyčlenené regulatívy označené POV (poľnohospodárska výroba – farma Ňárad a Sap), PRV (priemyslená výroba), AG

(agroturistika), TV (technická vybavenosť – vodný zdroj, vodojem), OH (odpadové hospodárstvo – ekodvor, kompostáreň).

REKREAČNÉ ÚZEMIE Zabezpečuje požiadavky každodennej, víkendovej a celoročnej rekreácie obyvateľov. Väčšiu časť rekreačných území tvoria plochy verejnej a krajinnej zelene, línie poľných ciest a vodných tokov. Sú tu zahrnuté aj jestvujúce plochy futbalového ihriska, detského ihriska v rámci ulice, v rámci areálu materskej školy a rekreačný areál poskytujúci ubytovanie, stravovanie, wellness, cyklistiku, lov rýb v rybníku a člnkovanie. Pre rekreačné územie sú v návrhu riešenia vyčlenené regulatívy označené RŠ (rekreácia, šport), RCH (rekreácia, chaty), VZ (verejná zeleň).

g. Návrh riešenia bývania, kultúrneho dedičstva, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, rekreácie a výroby

g1. BÝVANIE

Bývanie - B, B1 - B12

Z hľadiska charakteru zástavby sa v obci nachádzajú prevažne rodinné domy a dve bytovky. V centre obce sa ojedinele zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry. Pôvodnú zástavbu postupne nahrádza novšia zástavba, domy so štvorcovým pôdorysom, ihlanovými, manzardovými a plochými strechami.

Uvažuje sa s malopodlažnou zástavbou bývania formou rodinných domov. Okrem rodinných domov sa počíta s výstavbou obecných nájomných a sociálnych bytov v jestvujúcom bytovom fonde alebo novostavbách. Nová výstavba izolovaných rodinných domov sa navrhuje na plochách po staršej zástavbe, v stavebných medzerách dvorov jestvujúcej zástavby a na plochách ornej pôdy tesne nadväzujúcich na zastavané územie.

lokality etapa	funkcia	počet domov	počet obyvateľov	celková rozloha (ha)	zastavané územie ZÚ	návrh do ZÚ	vyňatie pôdy V
B - I.	bývanie - návrh	68	204	11,0	10,9	0,1	11,0
B1 - I.	bývanie - návrh	38	114	3,8		3,8	3,8
B1 - II.	bývanie - návrh	33	99	3,3		3,3	3,3
B2 - I.	bývanie - návrh	24	72	2,4	2,3	0,1	2,4
B3 - I.	bývanie - návrh	21	63	2,1		2,1	
B4 - I.	bývanie - návrh	18	54	1,8		1,8	1,8
B4 - II.	bývanie - návrh	8	24	0,8		0,8	0,8
B5 - I.	bývanie - návrh	9	27	0,9		0,9	0,9
B5 - II.	bývanie - návrh	11	33	1,1		1,1	1,1
B6 - I.	bývanie - návrh	3	9	0,3		0,3	0,2
B7 - I.	bývanie - návrh	9	27	0,9	0,7	0,2	0,9
B8 - I.	bývanie - návrh	5	30	0,5	0,07	0,43	0,5
B9 - I.	bývanie - návrh	7	21	0,7	0,7		0,7
B10 - I.	bývanie - návrh	29	87	2,9		2,9	2,9
B11 - I.	bývanie - návrh	24	72	2,4	1,9	0,5	2,4
B11 - II.	bývanie - návrh	26	78	2,6	0,2	2,4	2,6
B12 - I.	bývanie - návrh	30	90	3,0	2,2	0,8	3,0
B12 - II.	bývanie - návrh	30	90	3,0		3,0	3,0
spolu I. etapa		240	783				
spolu II. etapa		108	324				

Lokalita B I. etapa 11,0ha - záhrady

Jestvujúce plochy v stavebných medzerách jestvujúcej zástavby, s pozemkami pre 68RD.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad na bývanie v rodinných domoch
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vyňatie z pôdneho fondu 11,0ha
- zahrnutie 0,1ha do ZÚ

Lokalita B1 I. etapa 3,8ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 750m juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných a bytových domoch, verejnú zeleň, obchod, služby a šport.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 5m ochranné pásmo od vodného toku Smradľavý kanál
- rešpektovať 6m ochranné pásmo a 10 pobrežné pozemky od vodného toku Chotárny kanál
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vyňatie z pôdneho fondu 3,8ha
- zahrnutie 3,1ha do ZÚ

Lokalita B1 II. etapa 3,3ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 1250m juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 5m ochranné pásmo od vodného toku Smradľavý kanál
- vyňatie z pôdneho fondu 3,3ha
- zahrnutie 3,3ha do ZÚ

Lokalita B2 I. etapa 2,4ha - záhrady

Navrhovaná plocha 470m juhovýchodne od centra obce, v zastavanom území, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad na bývanie
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vyňatie z pôdneho fondu 2,4ha
- zahrnutie 0,1ha do ZÚ

Lokalita B3 I. etapa 2,4ha - záhrady

Navrhovaná plocha 520m juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad na bývanie
- rešpektovať jestvujúci obecný vodovod
- zahrnutie 2,1ha do ZÚ

Lokalita B4 I. etapa 1,8ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 940m južne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať preloženie jestvujúceho STL plynovodu
- vyňatie z pôdneho fondu 1,8ha
- zahrnutie 1,8ha do ZÚ

Lokalita B4 II. etapa 0,8ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 870m južne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať preloženie jestvujúceho STL plynovodu
- vyňatie z pôdneho fondu 0,8ha
- zahrnutie 0,8ha do ZÚ

Lokalita B5 I. etapa 0,9ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 830m južne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- vyňatie z pôdneho fondu 0,9ha
- zahrnutie 0,9ha do ZÚ

Lokalita B5 II. etapa 1,1ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 700m južne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať a ponechať 50% jestvujúcich drevín podľa výberu dendrológa
- vyňatie z pôdneho fondu 1,1ha
- zahrnutie 1,1ha do ZÚ

Lokalita B6 I. etapa 0,3ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 870m južne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- vyňatie z pôdneho fondu 0,2ha
- zahrnutie 0,3ha do ZÚ

Lokalita B7 I. etapa 0,9ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 780m severovýchodne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- vyňatie z pôdneho fondu 0,9ha
- zahrnutie 0,2ha do ZÚ

Lokalita B8 I. etapa 0,5ha - záhrada, orná pôda

Navrhovaná plocha 170m severne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad a ornej pôdy na bývanie
- vyňatie z pôdneho fondu 0,5ha
- zahrnutie 0,5ha do ZÚ

Lokalita B9 I. etapa 0,7ha - ovocný sad

Navrhovaná plocha 840m severovýchodne od centra obce, v zastavanom území, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ovocného sadu na bývanie
- vyňatie z pôdneho fondu 0,7ha

Lokalita B10 I. etapa 2,9ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 770m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch, verejnú zeleň, obchod, služby a šport.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vyňatie z pôdneho fondu 2,9ha
- zahrnutie 2,9ha do ZÚ

Lokalita B11 I. etapa 2,4ha - záhrada, orná pôda

Navrhovaná plocha 420m severne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad a ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 6m ochranné pásmo a 10 pobrežné pozemky od vodného toku Chotárny kanál
- vyňatie z pôdneho fondu 2,4ha
- zahrnutie 0,5ha do ZÚ

Lokalita B11 II. etapa 2,6ha - záhrada, orná pôda

Navrhovaná plocha 500m severne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu záhrad a ornej pôdy na bývanie
- vyňatie z pôdneho fondu 2,6ha
- zahrnutie 2,4ha do ZÚ

Lokalita B12 I. etapa 3,0ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 600m severovýchodne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať 6m ochranné pásmo a 10 pobrežné pozemky od vodného toku Chotárny kanál
- rešpektovať a ponechať 90% jestvujúcich drevín podľa výberu dendrológa
- vyňatie z pôdneho fondu 3,0ha
- zahrnutie 0,8ha do ZÚ

Lokalita B12 II. etapa 3,0ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 600m severovýchodne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre bývanie v rodinných domoch, verejnú zeleň, obchod, služby a šport.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na bývanie
- rešpektovať a ponechať 90% jestvujúcich drevín podľa výberu dendrológa
- vyňatie z pôdneho fondu 3,0ha
- zahrnutie 3,0ha do ZÚ

g2. KULTÚRNE DEDIČSTVO

Územie obce nebolo vyhlásené v súlade s pamiatkovým zákonom za pamiatkovo chránené.

Významné postavenie v procese ochrany kultúrneho dedičstva regiónu majú obce. Obec vytvára podmienky na zachovanie, ochranu a obnovu pamiatkového fondu na území obce predovšetkým:

- na základe výpisov z ústredného zoznamu vedie evidenciu pamiatkového fondu na území obce
- podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamiatkového fondu
- rozhoduje o vytvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce

Pamiatky ÚZPF

Na území obce sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky NKP, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF).

Pamätihodnosti miestne

Na území obce je navrhované zachovať, chrániť a obnoviť pamätihodnosti obce a ich okolie:

- 1 Rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie, postavený v roku 1929 - 1939.
- 2 Božia muka - Pieta, socha Bolestivej Panny Márie, v areáli kostola, z roku 1847.
- 3 Prícestná socha sv. Jána apoštola, kamenná, zač. 19. storočia.
- 4 Prícestný kríž, kamenný s korpusom Ukrižovaného Krista, z roku 1886.
- 5 Veľký kríž cintorína, kamenný s korpusom Ukrižovaného Krista, z roku 1950, obnovený v roku 2014.
- 6 Židovský cintorín.
- 7 Vyrezávaný drevený pamätný stĺp na pamiatku vysídlených občanov obce, z roku 2007.
- 8 Pomník „Strom života“, osadený v roku 2001 pri príležitosti Milénia a na pamiatku prvej písomnej zmienky obce z roku 1468.
- 9 Socha sv. Floriána, socha svätca vo výklenku hasičskej zbrojnice
- 10 Cintorín - kríže a dobové náhrobné kamene na pohrebisku, z konca 19. a začiatku 20. storočia.
Hrob s náhrobníkom podplukovníka Alojza Szini Sebo, kamenný, z roku 1882.
Pamätník padlým vojakom v 1. a 2. sv. vojne, z roku 1994.
- 11 Domy s pôvodnou architektúrou, dom č. 13, 12 a 30, 60, 144, 109 a iné.

Zoznam pamiatok je vhodné doplniť o ďalšie aj novodobé objekty a solitéry miestneho významu - súbor hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Podľa takto spracovaného materiálu je možné sa uchádzať o finančné príspevky pre obnovu a prevádzku pamiatkových objektov obce.

g3. OBČIANSKE A ŠPECIFICKÉ VYBAVENIE

Občianska vybavenosť - OV, OV1, OV2

Nekomerčnú občiansku vybavenosť tvorí obecný úrad, kultúrny dom, knižnica a požiarna zbrojnica. Obec je zriaďovateľom materskej školy, základná škola sa nachádza až v obci Čiližská Radvaň.

Priamo v obci sa nenachádzajú zdravotnícke ambulancie pre obyvateľov obce. Najbližšie zdravotné stredisko a lekáreň sa nachádza v Gabčíkove a Čiližskej Radvani. Komplexnejšie zdravotné služby sú zabezpečené v okresnom centre Dunajská Streda a vo Veľkom Mederi.

Obec vykonáva zdravotnú a sociálnu činnosť cez opatrovateľov na vykonávanie terénnej opatrovateľskej služby. Obec nedisponuje zariadením sociálnych služieb.

Z komerčnej vybavenosti sa v obci nachádzajú potraviny, hostinec, pekáreň, penzión a reštaurácia.

Pri náraste obyvateľstva sa vymedzujú plochy pre občiansku vybavenosť verejnú na jestvujúcich a navrhovaných plochách občianskej vybavenosti, alebo v rámci obytného územia.

Plochy občianskeho vybavenia miestneho významu je prípustné zriaďovať aj v rámci jestvujúceho obytného územia (lokality B), ako aj jeho navrhovaného rozšírenia (lokality B1-B12).

lokality	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
OV	občianska vybavenosť – stav	0,6	0,6		
OV1 - I.	občianska vybavenosť – návrh	1,7	1,5	0,2	0,3
OV2 - I.	občianska vybavenosť – návrh	0,1	0,1		

Lokalita OV 0,6ha

Jestvujúce plochy v centre obce, v zastavanom území, pre občiansku vybavenosť a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať jestvujúce plochy OV
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby

Lokalita OV1 I. etapa 1,7ha

Jestvujúca a navrhovaná plocha 420m južne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, pre občiansku vybavenosť, verejnú zeleň a šport.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na občiansku vybavenosť
- rešpektovať jestvujúce plochy OV
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vyňatie z pôdneho fondu 0,3ha
- zahrnutie 0,2ha do ZÚ

Lokalita OV2 I. etapa 0,1ha

Navrhovaná plocha 620m južne od centra obce, v zastavanom území, pre občiansku vybavenosť a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu zelene na občiansku vybavenosť
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- rešpektovať PHO vodného zdroja I. stupňa - jestvujúce oplatenie

Špecifická vybavenosť - ŠV, ŠV1

Špecifickú občiansku vybavenosť tvorí okolie kostola Narodenia Panny Márie a areál cintorína s domom smútku. Kapacita pohrebiska nie je postačujúca, uvažuje sa s jeho rozšírením. Vymedzuje sa nová plocha pohrebiska a parkovanie nadväzujúce na jestvujúcu plochu. Výsadba zelene areálu sa navrhuje po obvode aj vo vnútri plochy medzi hrobovými miestami.

lokality	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
ŠV	kostol, cintorín - stav	0,6		0,6	
ŠV1 - I.	cintorín - návrh	0,6		0,6	0,6

Lokalita ŠV 0,6ha - orná pôda

Jestvujúca plocha areálu kostola v centre obce a jestvujúca plocha cintorína 980m severozápadne od centra obce, pri ceste II. triedy smerom na mesto Gabčíkovo, mimo zastavaného územia.

Je navrhované:

- rešpektovať jestvujúce plochy ŠV
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín v rámci plochy medzi hrobovými miestami, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby

- zahrnutie 0,6ha do ZÚ

Lokalita ŠV1 I. etapa 0,6ha - orná pôda

Navrhovaná plocha 980m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre špecifickú vybavenosť - cintorín, parkovanie a vyhradenú zeleň.

Je navrhované:

- zmeniť funkciu ornej pôdy na cintorín, zeleň a parkovanie
- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín po obvode aj v rámci plochy, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 0,6ha
- zahrnutie 0,6ha do ZÚ

g4. REKREÁCIA

Rekreácia, šport - RŠ, RŠ1

Nachádza sa tu športovo-oddychový areál s dvoma futbalovými ihriskami, tribúnou, skladovým objektom, detské ihrisko v rámci areálu materskej školy a ihrisko v rámci ulice v severnej časti obce.

Reštauračné služby sú poskytované v miestnom hostinci. Sezónne je využívané poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia a predaj na priamu konzumáciu pri rôznych aktivitách v obci, napr. na futbalovom ihrisku.

lokalita	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
RŠ	rekreácia, šport - stav	1,4	1,4		
RŠ1 - I.	rekreácia, šport - návrh	1,3		1,1	1,3

Lokalita RŠ, RŠ1 I. etapa 2,7ha

Jestvujúca a navrhovaná plocha 560m južne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, určená pre rekreáciu a šport a vyhradenú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 1,3ha
- zahrnutie 1,1ha do ZÚ

Rekreácia, chaty - RCH, RCH1

Z hľadiska charakteru obytnej zástavby sa v obci nachádzajú aj chaty, na západnom okraji zastavaného územia.

lokalita	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
RCH	rekreácia, chaty - stav	0,4	0,4		
RCH1 - I.	rekreácia, chaty - návrh	0,4		0,4	0,4

Lokalita RCH, RCH1 I. etapa 0,8ha

Jestvujúca a navrhovaná plocha 310m juhozápadne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, určená pre rekreáciu, chaty.

Je navrhované:

- vyňatie z pôdneho fondu 0,4ha
- zahrnutie 0,4ha do ZÚ

Verejná zeleň - VZ1-9

V území obce sa vyskytujú jestvujúce väčšie a menšie plochy zelene (nelesnej drevinovej vegetácie) a dve plochy lesa na najnižšie položených zamokrených miestach, pravdepodobne obtiažnych na obrábanie záhrad a ornej pôdy. Tieto plochy sa navrhujú ponechať a využiť na verejnú zeleň a jazierka.

lokality	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
VZ1-9	verejná zeleň - stav, návrh	10,9		1,4	
VZ2	verejná zeleň - návrh	8,8			1,1

Lokalita VZ2 I. etapa 1,1ha

Jestvujúce a navrhované plochy, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, určené pre verejnú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- rešpektovať jestvujúci obecný vodovod
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 1,1ha
- zahrnutie 1,4ha do ZÚ

Agroturistika - AG1, AG2, AG3, AG4

Podmienky pre jej rozvoj sú ideálne, hlavne na plochách nadrozmerných záhrad. Pre miestnych obyvateľov to znamená nové pracovné príležitosti a návrat k sebestačnej forme obživy. V minulosti bol chov zvierat dôležitou formou každého miestneho hospodárstva. Agroturistika alebo agroturizmus je špecifický spôsob trávenia voľného času. Ide o turistiku v typických vidieckych podmienkach, spojenú s dobrovoľnou prácou v poľnohospodárstve, ktorá môže byť spojená s pokrytím nákladov na pobyt.

Na okraji severozápadnej časti obce je vybudovaný rekreačno-agroturistický areál poskytujúci ubytovanie, stravovanie, chov zvierat, wellness, cyklistiku, lov rýb v rybníku a člňkovanie.

V obci sa nachádza niekoľko neobývaných domov, niektoré z nich by mohli slúžiť na ubytovanie.

lokality	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
AG1 - I.	agroturistika - návrh	10,3			2,9
AG2	agroturistika - stav, návrh	2,7		0,9	
AG3 - I.	agroturistika - návrh	3,1		3,1	3,1
AG4	agroturistika - návrh	0,2		0,2	

Lokalita AG1 I. etapa 2,9ha

Navrhovaná plocha 870m západne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre agroturistiku.

Je navrhované:

- rešpektovať jestvujúce elektrické vzdušné vedenie
- rešpektovať jestvujúci obecný vodovod
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 2,9ha

Lokalita AG2 2,7ha

Jestvujúca a navrhovaná plocha 1100m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre agroturistiku.

Je navrhované:

- rešpektovať jestvujúce elektrické vzdušné vedenie

- rešpektovať 5m ochranné pásmo od vodného toku Gazdovský kanál
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- zahrnutie 0,9ha do ZÚ

Lokalita AG3 I. etapa 3,1ha

Navrhovaná plocha 650m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre agroturistiku, bývanie, poľnohospodársku výrobu, verejnú a vyhradenú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať 6m ochranné pásmo a 10 pobrežné pozemky od vodného toku Chotárny kanál
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 3,1ha
- zahrnutie 3,1ha do ZÚ

Lokalita AG4 0,2ha

Jestvujúca a navrhovaná plocha 680m juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre agroturistiku.

Je navrhované:

- rešpektovať jestvujúce elektrické vzdušné vedenie
- rešpektovať jestvujúci obecný vodovod
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- zahrnutie 0,2ha do ZÚ

g5. VÝROBA

Poľnohospodárska výroba - POV1, POV2

V obci sa nachádzajú dve poľnohospodárske farmy s aktuálnym chovom zvierat, plochy priemyselnej výroby sa v obci nenachádzajú.

Farma Ňárad sa nachádza severovýchodne od centra obce, na okraji zastavaného územia smerom na obec Pataš. Farma má aktuálny chov hovädzieho dobytku 630ks dojnic, 57ks vysokoteľných jalovic a 36ks teliat. Navrhuje sa pásmo hygienickej ochrany PHO 347m od objektov chovu HD. Najbližšie obytné domy (spolu 11RD) sa nachádzajú v PHO.

Farma Sap sa nachádza južne od centra obce, na okraji zastavaného územia obce Sap a súčasne v území obce Ňárad. Farma má aktuálny chov 756ks ošípaných vo výkrme a 706ks prasiat po odstave. Navrhuje sa pásmo hygienickej ochrany PHO 238m od objektov chovu. V PHO sa nenachádzajú žiadne obytné domy, iba záhrady.

Pri určovaní potrebnej vzdialenosti PHO sa neberie zreteľ na objekty nevyžadujúce hygienickú ochranu - poľnohospodárskeho využitia, ale pre objekty vyžadujúce hygienickú ochranu – na bývanie, šport a rekreáciu. Vzdialenosť oboch fariem nie je dodržaná, obytné územie je zaťažené zápachom, ktorý by čiastočne eliminovala vzrastlá zeleň po obvode fariem. Areály sú iba veľmi málo vysadené drevinami, preto sa navrhuje v rámci a okolo oboch plôch výsadba bariérovej zelene, ako ochrana voči zápachu a prehrievaniu jestvujúcich pasienkov v letných mesiacoch.

Ak by bol úmysel zvýšiť počet chovaných zvierat, musí sa brať ohľad na jestvujúce obytné budovy a navrhnúť pásmo hygienickej ochrany, PHO od budovy, v ktorej sa chov uskutoční.

Zariadenia rodinných fariem, zameraných na chov zvierat, rastlinnú výrobu a predaj z dvora miestneho významu je prípustné zriaďovať aj v rámci jestvujúceho obytného územia (lokality B), ako aj jeho navrhovaného rozšírenia (lokality B1-B12).

lokality	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
POV1	farma Ňárad - stav	11,6	5,3	6,3	3,0

POV2	farma Sap - stav	5,7	5,7		
-------------	------------------	-----	-----	--	--

Lokalita POV1 11,6ha

Jestvujúca plocha 1200m severovýchodne od centra obce, v zastavanom aj mimo zastavaného územia, určená pre poľnohospodársku výrobu.

Je navrhované:

- rešpektovať poľnohospodársku funkciu a pásmo hygienickej ochrany PHO
- rešpektovať 6m ochranné pásmo a 10 pobrežné pozemky od vodného toku Chotárny kanál
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň pred negatívnymi vplyvmi na obytné územie a na zatienenie zastavaných plôch, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby

Plocha POV2 2,0ha

Jestvujúca plocha 1500m juhovýchodne od centra obce, v zastavanom území, určená pre poľnohospodársku výrobu.

Je navrhované:

- rešpektovať poľnohospodársku funkciu a pásmo hygienickej ochrany PHO
- rešpektovať 20m ochranné pásmo od osi vozovky cesty III. triedy
- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň pred negatívnymi vplyvmi na obytné územie a na zatienenie zastavaných plôch, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby

Priemyselná výroba - PRV1

Plochy priemyselnej výroby sa v obci nenachádzajú, iba súkromní výrobcovia s prevádzkami mimo obce, ktorí sa zaoberajú výrobou jednoduchých výrobkov z kovu, spotrebnej elektroniky, počítačov, vývojom a výrobou zabezpečovacích systémov.

Navrhuje sa pred vydaním územných a stavebných povolení zaviazat' prevádzkovateľa objektov a zariadení, spracovať hlukové štúdie s cieľom prijatia opatrení na minimalizovanie vplyvu hluku na jestvujúcu a navrhovanú obytnú zónu a navrhnuť pásmo hygienickej ochrany PHO od budovy alebo plochy, v ktorej sa sprevádzkuje priemyselná výroba.

Zariadenia priemyselnej malovýroby nerušiackej bývanie miestneho významu je prípustné zriaďovať aj v rámci jestvujúceho obytného územia (lokality B), ako aj jeho navrhovaného rozšírenia (lokality B1-B12).

lokalita	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
PRV1 - I.	priemyselná výroba - návrh	1,3		1,3	1,0
PRV1 - II.	priemyselná výroba - návrh	0,8		0,8	0,8
PRV1 - III.	priemyselná výroba - návrh	0,9		0,9	0,9

Lokalita PRV1 I. etapa 1,3ha

Navrhovaná plocha 800m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre priemyselnú výrobu a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň pred negatívnymi vplyvmi na obytné územie a na zatienenie zastavaných plôch, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 1,0ha
- zahrnutie 1,3ha do ZÚ

Lokalita PRV1 II. etapa 0,8ha

Navrhovaná plocha 870m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre priemyselnú výrobu a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň pred negatívnymi vplyvmi na obytné územie a na zatienenie zastavaných plôch, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 0,8ha
- zahrnutie 0,8ha do ZÚ

Lokalita PRV1 III. etapa 0,9ha

Navrhovaná plocha 870m severozápadne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre priemyselnú výrobu a verejnú zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať 25m ochranné pásmo od osi vozovky cesty II. triedy
- vysadiť po obvode a v rámci plochy geograficky pôvodné dreviny ako bariérovú zeleň pred negatívnymi vplyvmi na obytné územie a na zatienenie zastavaných plôch, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu 0,9ha
- zahrnutie 0,9ha do ZÚ

h. Vymedzenie zastavaného územia obce

Územný plán rieši administratívno-správne územie obce Ňárad s celkovou výmerou 1044,6988ha (10 446 988m²), z čoho 79,2214ha tvorí zastavané územie. Tvorí ho jedno katastrálne územie.

ÚHDP - úhrnné hodnoty druhov pozemkov

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	747,2006	71,52
Záhrady	31,1155	2,98
Ovocné sady	2,7449	0,26
Trvalé trávne porasty (TTP)	36,5821	3,50
Poľnohospodárska pôda - spolu	817,6431	78,27
Lesné pozemky	1,7390	0,17
Vodné plochy	131,4765	12,59
Zastavané plochy	72,6918	6,96
Ostatné plochy	21,1484	2,02
Spolu	1044,6988	100,00
zastavané územie	79,2214	7,58
mimo zastavaného územia	965,4774	92,42

Navrhované hranice zastavaného územia

označenie	funkcia	výmera lokality (ha)
B	bývanie	0,1
B1	bývanie	3,8
B1	bývanie	3,3
B2	bývanie	0,1
B3	bývanie	2,1
B4	bývanie	1,8
B4	bývanie	0,8

B5	bývanie	0,9
B5	bývanie	1,1
B6	bývanie	0,3
B7	bývanie	0,2
B8	bývanie	0,43
B10	bývanie	2,9
B11	bývanie	0,5
B11	bývanie	2,4
B12	bývanie	0,8
B12	bývanie	3,0
OV1	občianska vybavenosť	0,2
ŠV1	špecifická vybavenosť - cintorín	0,6
POV1	farma Ňárad	6,3
PRV1	priemyselná výroba	1,3
PRV1	priemyselná výroba	0,8
PRV1	priemyselná výroba	0,9
RŠ1	rekreácia, šport	1,1
RCH1	rekreácia, chaty	0,4
VZ2	verejná zeleň	1,4
AG2	agroturistika	0,9
AG3	agroturistika	3,1
AG4	agroturistika	0,2
OH	odpadové hospodárstvo	0,7
spolu		42,43

i. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma sú legislatívne vymedzené zóny – oblasti za účelom ochrany jednotlivých historických pamiatok, prírodných a technických prvkov, alebo ich okolia pred negatívnymi účinkami. Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Územná ochrana – SR

- územie SR prvý stupeň ochrany
- severná časť územia obce sa nachádza v CHVO Žitný ostrov

Cestné ochranné pásma – pre cesty mimo zastavaného územia – II/ 506, III/1403

- 25m od osi vozovky cesty II. triedy
- 20m od osi vozovky cesty III. triedy

Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií – obecný vodovod

- 1,5m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane

Ochranné pásma vodných zdrojov – vodný zdroj – vrtaná studňa HP-2

- PHO I. stupňa 100x100m, oplotené – v PHO je zákaz vykonávať akúkoľvek činnosť, ktorou by dochádzalo k narušovaniu pôdneho pokryvu a k znečisteniu pôdnych vrstiev a VZ, výstavby objektov s výnimkou vodárenských zariadení súvisiacich s vodárenským využívaním VZ a umiestnenia telekomunikačného zariadenia pre stavbu siete GSM, dlhodobého pobytu ľudí s výnimkou obsluhy VZ, používať trhaviny, toxické látky a skladovať chemické látky s výnimkou látok slúžiacich na úpravu kvality vody, pasenie zvierat, výkonu práva poľovníctva a intenzívneho poľnohospodárskeho využívania územia

- PHO II. stupňa vnútorné 100x100m
- PHO II. stupňa vonkajšie sa neurčuje, nakoľko funkciu vytvárať priaznivé podmienky pre tvorbu a zachovanie kvality vody preberá CHVO Žitný ostrov

Ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení – 400kV, 22kV vedenie, trafostanice

- vonkajšie nadzemné elektrické vedenie - od 1 kV do 35 kV vrátane 10m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25m

Ochranné pásma plynárenských zariadení – STL

- 4m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4MPa

Bezpečnostné pásma plynárenských zariadení – STL

- 10m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4MPa

Ochranné pásma telekomunikácií – telekomunikačné vedenia a zariadenia

- 1,5m od osi trasy po oboch stranách

Opatrenia na ochranu vôd - chránená vodohospodárska oblasť CHVO Žitný ostrov

Každý je povinný v chránenej vodohospodárskej oblasti a najmä v blízkosti povrchových vôd a odkrytých podzemných vôd vykonať opatrenia na predchádzanie ohrozenia kvality povrchových vôd a podzemných vôd alebo zhoršenia ich kvality a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti.

Ochranné pásmo vodných tokov - vodohospodársky významný vodný tok VVVT Chotárny kanál, kanál Gabčíkovo - Ňárad, kanál Ňárad - Vrbina, kanál Medvedov - Vrbina, drobný vodný tok DVT Smradľavý kanál, Smradľavé rameno, Gazdovský kanál, Horný Diel, bezmenné prítoky, kanály

- pri VVVT - v šírke min. 6m obojstranne od brehovej čiary alebo vzdušnej päty hrádze
- pri DVT - šírka medzi brehovými čiarami do 10m - 4m obojstranne od brehovej čiary
- šírka medzi brehovými čiarami 10-50m - 6m obojstranne od brehovej čiary

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy

Oprávnenia pri správe vodných tokov

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú pozemky (bez trvalého oplotenia). Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

- pri VVVT - do 10m od brehovej čiary
- pri DVT - do 5m od brehovej čiary
- pri ochrannej hrádzi vodného toku - do 10m od vzdušnej a návodnej päty hrádze

Do pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej vybavenosti, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať.

V blízkosti vodných tokov a na pobrežných pozemkoch neumiestňovať stavby, v ktorých sa manipuluje so škodlivými a obzvlášť škodlivými látkami v rozpore s vodným zákonom, aby nedochádzalo k ohrozovaniu kvality povrchových vôd.

Ochranné pásmo lesa

- 50m od hranice lesného pozemku

Ochranné pásmo pohrebiska

- 0,3m od hranice pozemku pohrebiska

Pásmo hygienickej ochrany (PHO) - poľnohospodárske farmy

- farma Ňárad PHO 347m od oplotenia
- farma Sap PHO 238m od oplotenia

Pri určovaní potrebnej vzdialenosti PHO sa neberie zreteľ na objekty nevyžadujúce hygienickú ochranu (poľnohospodárskeho využitia), ale pre objekty vyžadujúce hygienickú ochranu (ubytovacie, športovo-rekreačné), v PHO je zakázané umiestňovať spomínané budovy.

j. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva, radónovej ochrany

OBRANA ŠTÁTU

Zariadenia a areály na obranu štátu sa v území nenachádzajú.

POŽIARNA OCHRANA

Pri hasení požiarov a záchranných akciách je prizývaný profesionálny Okresný hasičský a záchranný zbor z Dunajskej Stredy v spolupráci s DHZ Ňárad. V obci sa nachádza požiarne zbrojnica v centre obce v areáli obecného úradu a funguje dobrovoľný obecný hasičský zbor DHZ. Jestvujúca plocha je regulačne označená OV.

OCHRANA PRED POVODŇAMI

Povrchové vody v riešenom území reprezentujú vodné toky:

- vodohospodársky významné vodné toky Ňárad – Vrbina, Medveďov - Vrbina (č. tokov 013, hydrologické poradie 4-20-01-013, Chotárny kanál s ochrannou hrádzou a Gabčíkovo – Ňárad (č. toku 010, hydrologické poradie 4-21-17-010)

- drobné vodné toky Smradľavý kanál, Smradľavé rameno, Gazdovský kanál, Horný diel

V západnej časti, v území obce Sap, sa nachádza VVVT Dunajský kanál so svojou hrádzou.

Vodné toky sú v správe SVP š. p., OZ Bratislava.

Podľa Plánu manažmentu povodňového rizika (SVP, š. p.), v rámci ktorého sú navrhované protipovodňové opatrenia pre SR, je známy rozsah záplavovej čiary z vodného toku kanál Gabčíkovo - Ňárad pre návrhový prietok Q_{100} . Rozsah záplav bol určený hydrodynamickým modelom, sú zaplavované plochy územia severne od Chotárneho kanála.

V území sa nachádzajú zamokrené plochy, terénne depresie v zastavanom území aj na ornej pôde, obkolesené nelesnou drevinovou vegetáciou. Pri dažďoch dochádza k zvýšeniu hladiny podzemnej vody a k zaplaveniu depresí.

Pri výdatných dažďoch sa na veľkých blokoch ornej pôdy vytvára erózia a vzniká splach pôdy do vodných tokov, kde sa usádza na dne, čím sa znižuje prietoknosť a dochádza k častejším záplavám.

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde (podľa SVP):

- výber vhodných plodín s ohľadom na náročnosť na vlahu a zrnitosť pôd
- budovanie vetrolamov a zabezpečenie dostatočného prevlhčenia pôd
- zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie, najmä pozdĺž vodných tokov, kanálov a ciest (trvalé trávne porasty a dreviny majú z hľadiska odolnosti proti eróznym účinkom najlepšiu ochrannú funkciu a tiež vytvárajú podmienky pre vsakovanie vody do pôdy)
- obmedziť používanie agrochemikálií na plochách ornej pôdy, ktorá je súčasťou navrhovaných biocentier a chránených území

CIVILNÁ OCHRANA

Obec je zaradená do kategórie č. II (územný obvod Dunajská Streda). Obec nemá vybudované nadzemné ani podzemné zariadenia CO. Ako vhodné ochranné stavby, použiteľné na jednoduché úkryty budované svojpomocne, sú určené v obytných objektoch obce zapustené a polozapustené suterény a technické prízemnia.

RADÓNOVÁ OCHRANA

Územie obce Ňárad patrí do oblasti s nízkym (37% územia) až stredným (63% územia) radónovým rizikom.

Stupeň radónového rizika vyjadruje riziko prenikania radónu z geologického podlažia do stavebných objektov. Stredný a vysoký stupeň radónového rizika je podnetom na uskutočnenie protiradónových opatrení pred výstavbou. S nízkym radónovým rizikom je územie, kde objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu je menšia než $30\text{kBq}\cdot\text{m}^{-3}$. Stavby stavané na území s vyššou objemovou aktivitou radónu v pôdnom vzduchu, je potrebné zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podlažia.

Výskyt stredného radónového rizika sa vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia.

k. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

OCHRANA PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

ÚZEMNÁ OCHRANA

V celom riešenom území platí prvý stupeň ochrany. Severná časť územia sa nachádza v CHVO Žitný ostrov. Nenachádzajú sa tu veľkoplošné, maloplošné chránené územia, plochy NATURA 2000, chránené stromy, ani chránené biotopy.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Minimálna nutná veľkosť biocentra, biokoridoru a interakčného prvku a jeho charakter sa budú meniť nielen vo vzťahu k rôznym druhom a spoločenstvám živých organizmov, pre ktoré má slúžiť, ale aj v závislosti od veľkosti, stavu ekologických podmienok a polohy okolitých úsies. Do plochy a dĺžky miestnych ÚSES sa vkladajú všetky navrhnuté MÚSES (parky, ihriská, cintoríny, areály kostolov) a jestvujúce záhrady (súkromné zelené pozemky v obci), čím vznikajú tzv. zložené ÚSES.

Jestvujúce prvky N-ÚSES (nadregionálny - územný systém ekologickej stability):

– nadregionálny biokoridor hydrický - v území obce Sap - Tok rieky Dunaj s jeho okolím

Jestvujúce prvky R-ÚSES (regionálny - územný systém ekologickej stability):

– regionálny biokoridor hydrický - vodohospodársky významné vodné toky - Chotárny kanál, kanál Gabčíkovo - Ňárad, kanál Ňárad - Vrbina, kanál Medveďov - Vrbina

- doplnenie biokoridorov o výsadbu vodomilných drevín obojstranne pozdĺž vodných tokov

Pri výdatných dažďoch sa na veľkých blokoch ornej pôdy vytvára erózia a vzniká splach pôdy na nižšie položené miesta alebo do vodných tokov, kde sa usádza na dne, čím sa znižuje prietoknosť a dochádza k častejším záplavám. Oba brehy vodných tokov majú extrémne málo drevín, šírky 0 až 5m, preto sa navrhuje vymedziť plochy pre dosadbu geograficky pôvodných (autochtónnych) aj vodomilných drevín do šírky 10m na každom brehu. Orná pôda tak zostane na svojom mieste a koryto rieky sa ochráni pred nánosom blata. Výsadba bude súčasťou RÚSES-u, regionálneho biokoridoru a bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

Navrhované prvky M-ÚSES (miestny - územný systém ekologickej stability):

- miestny biokoridor hydrický – vodné toky – Smradľavý kanál, Smradľavé rameno, Gazdovský kanál, Horný Diel, bezmenné prítoky, kanály

- doplnenie biokoridorov o výsadbu pôvodných - autochtónnych vodomilných drevín obojstranne pozdĺž vodných tokov

Pri výdatných dažďoch sa na veľkých blokoch ornej pôdy vytvára erózia a vzniká splach pôdy na nižšie položené miesta alebo do vodných tokov, kde sa usádza na dne, čím sa znižuje prietoknosť a dochádza k častejším záplavám. Oba brehy vodných tokov majú extrémne málo drevín, šírky 0 až 10m, preto sa navrhuje vymedziť plochy pre dosadbu geograficky pôvodných

(autochtónnych) aj vodomilných drevín do šírky 10m na každom brehu. Stačí iba neobrábať väčšie pásy okolo jestvujúcich brehov. Orná pôda tak zostane na svojom mieste a koryto rieky sa ochráni pred nánosom blata. Výsadba bude súčasťou MÚSES-u, miestneho biokoridoru a bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

- miestny biokoridor terestrický - NDV nelesná drevinová vegetácia popri cestách, na ornej pôde
  - doplnenie biokoridorov o výsadbu pôvodných - autochtónnych druhov drevín

Podobne ako pri vodných tokoch, tak aj pri jestvujúcich cestách II., III. triedy a poľných cestách sa navrhuje vymedziť plochy pre dosadbu pôvodných (autochtónnych) drevín do celkovej šírky 5-10m na každej strane cesty. Stačí iba neobrábať väčšie pásy okolo jestvujúcich ciest. Dreviny a trvalé trávne porasty majú z hľadiska odolnosti proti veterným a vodným eróznym účinkom najlepšiu ochrannú funkciu a tiež vytvárajú podmienky pre vsakovanie vody do pôdy. Výsadba bude súčasťou MÚSES-u, miestneho biokoridoru a bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

- miestne biocentrum - NDV nelesná drevinová vegetácia, zamokrené plochy, terénne depresie
  - doplnenie biocentier o výsadbu pôvodných - autochtónnych druhov drevín

Na veľkoblokoch ornej pôdy sa ešte ojedinele nachádzajú zamokrené plochy, terénne depresie s drevinami šírky 5-70m, dĺžky 100-1000m. Navrhuje sa vymedziť plochy pre dosadbu pôvodných (autochtónnych) drevín v nadväznosti na jestvujúce zelené plochy, na ich zväčšenie o 10-30m na každú stranu plochy. Stačí iba neobrábať väčšie pásy okolo jestvujúcich plôch. Dreviny a trvalé trávne porasty majú z hľadiska odolnosti proti veterným a vodným eróznym účinkom najlepšiu ochrannú funkciu a tiež vytvárajú podmienky pre vsakovanie vody do pôdy. Výsadba bude súčasťou MÚSES-u, miestnych biocentier a bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby.

- interakčný prvok - jestvujúca verejná a vyhradená zeleň, jestvujúce lesy
  - doplnenie interakčných prvkov o navrhované línie zelene - okolo areálov - škola, športoviská, vodný zdroj, zberný dvor, cintorín, družstvo

Územie obce sa nachádza v južnej časti Slovenska, kde v letných mesiacoch dochádza k výraznému prehrievaniu nielen plôch ornej pôdy, ale hlavne extrémne umelo vybetónovaných plôch, ktoré ovplyvňujú svojou teplotou široké okolie. Navrhuje sa vymedziť plochy pre výsadbu pôvodných (autochtónnych) drevín tak, aby koruna stromov a kríkov v dospelom veku zatienila 100% jestvujúce zastavané plochy (napr. poloha drevín na južnej strane plochy, uprednostniť listnaté dreviny nevytvárajúce tieň v zime).

Genofondové lokality – sa zaraďujú medzi ekostabilizačné prvky

- hniezdo bociana bieleho s mláďatami

I. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

I1. VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

V Územnom pláne regiónu Trnavského kraja sa nenachádzajú, žiadne pripravované zámery dopravného charakteru pre územie obce Ňárad.

Širšie dopravné vzťahy

Územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavné cestné trasy Slovenska:

- cesta III. triedy III/1404; 6,2km juhovýchodne smerom na obec Medveďov
- cesta I. triedy II/507; 7,0km severne smerom na mesto Gabčíkovo
- cesta I. triedy I/13; medzinárodný cestný ťah E575, 6,0km juhovýchodne smerom na obec Medveďov

- cesta I. triedy I/63; medzinárodný cestný ťah E575, 13,3km východne smerom na obec Veľký Meder alebo 17,8km severne na mesto Dunajská Streda
- rýchlostná cesta R7, 27,5km severozápadne smerom na obec Holice
- rýchlostná cesta D2, medzinárodný cestný ťah TEM1, multimodálny koridor TEN-T (súhrnná sieť - Orient, východné stredomorie) – 49,6km severozápadne smerom na obec Čunovo

Cesta II. triedy, II/506 - prechádza zastavaným územím obce a spája obec s okresným mestom Dunajská Streda a s najbližším susedným mestom Gabčíkovo a obcou Sap.

- navrhovaný dopravný priestor cesty II. triedy:

- mimo zastavané územie - cesta III. triedy v kategórii C9,5/80
- v zastavanom území - cesta III. triedy v kategórii MZ 12/50, príp. MZ 11/5/50; vo funkčnej triede B2

Asfaltobetónový kryt vozovky je v dobrom stavebno-technickom stave.

Cesta III. triedy, III/1403 - neprechádza zastavaným územím obce Ňárad, spája zastavané územie obce Sap s obcou Baloň cez územie obce Ňárad.

- navrhovaný dopravný priestor cesty III. triedy:

- mimo zastavané územie - cesta III. triedy v kategórii C 7,5/70

Asfaltobetónový kryt vozovky vykazuje poruchy - pokles okrajov vozovky, rozpad obrusnej vrstvy (výtlky, trhliny, pozdĺžne a priečne nerovnosti, sieťové a mozaikové trhliny). Uvedené poruchy je možné odstrániť opravou krytu vozovky.

Vlastníkom ciest II. a III. triedy je Trnavský samosprávny kraj. Majetkovú správu a údržbu vykonáva Správa a údržba ciest Trnavského samosprávneho kraja.

Na odvedenie dažďových vôd z ciest sa navrhuje do zelených pásov zatrávením, štrkovými vsakovacími pásmi (rigoly, jamy) a podzemným vsakovacím systémom v kombinácii s výsadbou vodomilných drevín (stromy a kry).

Výpočet hluku z dopravy

Celoštátne sčítanie dopravy z roku 2015 na ceste II/506 bolo prevedené na sčítacom úseku č. 82120 (od centra obce Sap po mesto Gabčíkovo)

- sčítací úsek č. 82120 – izofóna - hodnota hladiny hluku - 64 dB počuť vo vzdialenosti 14,6m od osi krajného jazdného pruhu

Celoštátne sčítanie dopravy z roku 2015 na ceste III/1403 nebolo prevedené, preto nie je vypočítaná izofóna – hodnota hladiny hluku. Cesta neprechádza zastavaným územím obce Ňárad.

Sú navrhované technické možnosti pri znižovaní nepriaznivých hladín akustického tlaku:

- výsadbou drevín ako prekážka medzi zdrojom a príjemcom
- znížením hlučnosti u zdroja (modernizáciou infraštruktúry, znížením hlučnosti dopravných prostriedkov)
- opatreniami u exponovaných objektov (zvýšenie nepriezvučnosti obvodového plášťa objektu)

Mostné objekty, priepusty

Na ceste II/506, mimo zastavaného územia, sa nachádza jeden mostný objekt v správe Trnavská regionálna správa ciest, a.s., prevádzka Dunajská Streda, vlastníkom Trnavský samosprávny kraj.

- most č. 1 Identifikačné číslo M2853 most cez Chotárny kanál postavený v roku 1958; dĺžka premostenia 6,0m; voľná šírka mosta 9,3m; stavebný stav dobrý - výskyt väčších, zaťažiteľnosť mostu neovplyvňujúcich porúch

Na ceste III/1403, mimo zastavaného územia, sa nachádza jeden mostný objekt v správe Trnavská regionálna správa ciest, a.s., prevádzka Dunajská Streda, vlastník Trnavský samosprávny kraj.

- most č. 2 Identifikačné číslo M5534 most cez Smradľavý kanál postavený v roku 1963; dĺžka premostenia 5,0m; voľná šírka mosta 8,0m; stavebný stav - stavebný stav uspokojivý - výskyt porúch, ktoré nemajú okamžitý vplyv na zaťažiteľnosť mostu, avšak ktoré ju môžu v budúcnosti ovplyvniť

Ostatné mostné objekty sú obecné a súkromné.

Je navrhované rekonštruovať všetky jestvujúce mosty a upraviť ich dopravný priestor aj pre cyklistické cesty.

Miestne cesty - plochy sú regulačne označené DV

Na trasu cesty II. triedy je pripojená sieť miestnych ciest. Všetky majú charakter miestnych obslužných ciest s priamou obsluhou objektov príľahlej zástavby. Dopravná premávka je na všetkých cestách obojsmerná. Väčšina miestnych ciest je spevnená, telesá sú v uspokojivom stavebno-technickom stave, iba málo z nich vykazuje pokles okrajov vozovky a trhliny.

- jestvujúci dopravný priestor miestnych ciest:

Dopravná obsluha je zabezpečená vybudovanými cestami z normy odvodenými v kategóriách MOK 3,0/30 – 6,0/30; cesty sú jednopruhovú až dvojpruhovú obojsmernú bez vybočiska.

- navrhovaný dopravný priestor miestnych ciest:

Dopravná obsluha jestvujúcich obytných plôch bude zabezpečená prebudovaním obslužných ciest funkčnej triedy C3 kategórie MOK 3,0/30 - 6,0/30.

Dopravná obsluha nových rozvojových plôch bude zabezpečená vybudovaním nových obslužných ciest funkčnej triedy C3 kategórie MOK 4,0/30 - 6,0/30 s navrhovanou dopravnou, uličnou šírkou (medzi plotmi pozemkov) 8-15m (zatravnené pásy, rigoly, jazdné pruhy, chodník, cyklotrasa).

Súčasťou dopravného priestoru miestnych ciest bude pešia cesta funkčnej triedy D3 (v spoločnom dopravnom telese). Na odvedenie dažďových vôd z miestnych ciest sa navrhuje vsakovanie na mieste do zelených pásov zatravnením, štrkovými vsakovacími pásmi (rigoly, jamy), alebo podzemným vsakovacím systémom.

Poľné cesty

Ako poľné cesty sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych ciest mimo zastavané územie. Cesty sprístupňujú jednotlivé časti územia. Povrch je spevnený asfaltový aj nespevnený, využívaný pre poľnohospodárske účely.

Navrhuje sa vybudovať spevnenú poľnú cestu, k ploche AG1 vo východnej časti územia a to z oboch strán od obce Pataš zo severu a z juhu od obce Baloň.

- navrhovaný dopravný priestor poľných ciest:

- kategória P 4,5/30 jednopruhovú obojsmernú poľnú cestu s výhybňami

- dopravný priestor: zatravnený pás (rigol); 1x jazdný pruh 3,5m; výhybňa 2,0m; zatravnený pás (rigol)

Súčasťou dopravného priestoru poľných ciest bude cyklistická cesta funkčnej triedy D2. Na poľných cestách, pre ich tvarovú stálosť a kvalitu povrchu, je navrhované vybudovať systém odrážok (každých 50m, šikmo a priečne cez teleso cesty) s vyústením do zasakovacej jamy (5m³).

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri obecnom úrade, kostole, a obchode, v areáli materskej školy a futbalového ihriska. Ich kapacita je dostačujúca. Pre

odstavovanie motorových vozidiel sa využívajú priestory miestnych ciest. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov.

Navrhuje sa rekonštruovať a rozšíriť jestvujúce plochy parkovania pri cintoríne a futbalovom areáli. Plocha je regulačne označená ŠV1 a RŠ.

Pešie cesty a priestranstvá

Pešie chodníky sú vybudované pri ceste II. triedy aj popri miestnych. Šírkové usporiadanie a stav chodníkov je čiastočne vyhovujúci, odporúča sa vybudovať obojstranne chodníky pri ceste II. triedy a upraviť šírky pri miestnych cestách.

Hlavná plocha určená na stretávanie sa obyvateľov vyplynula z centrálnej plochy obce pri obecnom úrade a rôzne väčšie a menšie pešie plochy sú pri obchode, hostinci, kostole, futbalovom ihrisku, cintoríne. Nachádza sa tu aj dostatok verejnej zelene.

Je navrhované vybudovať chodníky pre chodcov funkčnej triedy D3, ktoré budú súčasťou dopravného priestoru cesty II., III. triedy, miestnych a poľných ciest, ako aj samostatné pešie telesá a ich premostenia, spájajúce vzdialené časti obce krížom cez verejnú zeleň.

Turistické a cyklistické trasy - plochy sú regulačne označené C

Turistické trasy V katastri obce sa nachádza pešia turisticky značená trasa (TZT), vedúca od obce Pataš, cez územie obce Baloň a Ňárad k obci Sap.

Cyklistické trasy V tesnom dotyku obce sa nachádza samostatne vybudovaná cyklisticky značená trasa (CZT) EV6, vedúca po hrádzi Dunajského kanála. Cyklisti využívajú aj cestu II. a III. triedy, miestne a poľné cesty.

Z bezpečnostných dôvodov je navrhované oddeliť cyklistov od automobilovej dopravy, vybudovaním samostatných spevnených cyklistických ciest (spoločná cestička pre chodcov a cyklistov) v dopravnom priestore cesty II. a III. triedy, miestnych a poľných ciest. Trasy budú mať význam aj pre dochádzku obyvateľov do práce v susedných obciach. Súčasťou CK bude cyklistická vybavenosť, napr. oddychové prístrešky, informačné tabule, picie fontány, lavičky, smetné koše.

ozn	funkcia	dĺžka	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
C1	cyklistické cesty - návrh	3,3km			0,23
C2	cyklistické cesty - návrh	2,9km			0,16
C3	cyklistické cesty - návrh	1,8km			0,15
C4	cyklistické cesty - návrh	1,8km			0,53

Plocha C1, C2, C3, C4

Navrhované trasy určené pre cyklistiku a zeleň.

Je navrhované:

- rešpektovať a ponechať jestvujúce dreviny podľa výberu dendrológa
- vysadiť geograficky pôvodné druhy drevín, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- vyňatie z pôdneho fondu spolu 1,07ha

V súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, v ktorej víziou cyklostratégie je:

- uznanie cyklistickej dopravy ako rovnocenného druhu dopravy a jej integrácia s ostatnými druhmi dopravy, ako aj zlepšenie vnímania cyklistov ako plnohodnotných účastníkov cestnej premávky v súlade so záujmom o trvalo udržateľný rozvoj mobility a o zvyšovanie celkovej kvality života obyvateľstva
- výrazné posilnenie cykloturistiky ako dôležitého segmentu cestovného ruchu s veľkým potenciálom najmä pre vidiecke oblasti, ich rozvoj, zvýšenie konkurencieschopnosti a zamestnanosti

Podľa Technických podmienok „Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry“ 07/2014:

- ods. 3: Spôsob vedenia cyklistov

Cyklistov je možné viesť v hlavnom alebo v pridruženom dopravnom priestore nasledovne:

- samostatnou cyklistickou cestičkou
- samostatným cyklistickým pruhom
- cyklokoridorom
- spoločnou cestičkou pre chodcov a cyklistov

- ods. 4.1: Šírkové usporiadanie

Rozmery spoločného chodníka pre chodcov a cyklistov podľa intenzity chodcov a cyklistov sú nasledovné:

- najmenej 2,00m (v stiesnených podmienkach 1,75m), ak na spoločnom chodníku pre chodcov a cyklistov je intenzita cyklistov menšia ako 150b/h a súčasne intenzita chodcov je menšia ako 150ch/h v oboch smeroch
- minimálna odporúčaná šírka cyklistického pruhu alebo jednosmernej CYK (cyklistickej trasy) je 1,25m; odporúčaná šírka CYK je 1,5m; odporúčaná obojsmerná CYK je 3,0m

Cestná hromadná doprava

Prioritnú úlohu v dopravnej obsluhu obce má autobusová doprava. Po trase cesty II. triedy je prevádzkovaná prímestská linka autobusovej dopravy. Prevažná časť obce je dostupná k zastávkam a doprava v súčasnosti zodpovedá potrebám obsluhy obce vrátane nárokov na zamestnaneckú aj školskú dochádzku z obce. Väčšina obyvateľstva využíva individuálnu dopravu.

V obci sú situované tri autobusové zastávky pri škole, obchode a pri moste neďaleko cintorína, rovnomerne k pešej dostupnosti v zastavanom území obce.

Je navrhované vybudovať autobusové zastávky a ich vybočiská obojstranne.

Letecká doprava

Územie obce sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Aj napriek tomu je potrebné venovať pozornosť navrhovaným stavbám, ktoré by svojou výškou, alebo rušivými technickými zariadeniami ohrozovali bezpečnosť letu.

12. VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Verejný vodovod

Vodný zdroj - plocha je regulačne označená TV

Obec má vybudovaný verejný vodovod a od roku 1973 zásobuje obyvateľov pitnou vodou z vlastného vodného zdroja. Prevádzkovateľom vodovodu je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Nitra.

Zdrojom pitnej vody je vodný zdroj - vrтанá studňa HP-2, odkiaľ sa voda vytláča do 100m³ vodojemu v areáli vodného zdroja a samospádom je dodávaná do domácností. Vodný zdroj má určené pásmo hygienickej ochrany (PHO) I. a II. stupňa, vnútorné a vonkajšie.

- PHO I. stupňa 100x100m, oplotené – v PHO je zákaz vykonávať akúkoľvek činnosť, ktorou by dochádzalo k narušovaniu pôdneho pokryvu a k znečisteniu pôdnych vrstiev a VZ, výstavby objektov s výnimkou vodárenských zariadení súvisiacich s vodárenským využívaním VZ a umiestnenia telekomunikačného zariadenia pre stavbu siete GSM, dlhodobého pobytu ľudí s výnimkou obsluhy VZ, používať trhaviny, toxické látky a skladovať chemické látky s výnimkou látok slúžiacich na úpravu kvality vody, pasenie zvierat, výkonu práva poľovníctva a intenzívneho poľnohospodárskeho využívania územia
- PHO II. stupňa vnútorné 100x100m

- PHO II. stupňa vonkajšie sa neurčuje, nakoľko funkciu vytvárať priaznivé podmienky pre tvorbu a zachovanie kvality vody preberá CHVO Žitný ostrov

Obec má schválené VZN č. 1/2014 o spôsobe náhradného zásobovania vodou v prípade akútneho nedostatku pitnej vody. Voda sa dováža v cisternách (alebo iným dostupným spôsobom) do postihnutých častí, prípadne celej obci.

Studne V území sa nachádzajú studne ako zdroje úžitkovej vody pre potreby obyvateľov a fariem.

POTREBA VODY V ÚZEMÍ

vyhláška č. 684/2006 Z.z., príloha č. 1 – A

A. Bytový fond – 1. Špecifická potreba vody – 1.1 Byt ústredne vykurovaný s ústrednou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom 145 l/os/deň

Priemerná spotreba vody na jedného obyvateľa Q_p : 145 litrov/osoba/deň

Priemerná spotreba vody na jeden byt Q_p : 145 litrov/osoba/deň x 4 = 580 l/deň

Maximálna denná potreba vody Q_{max} : (vyhláška č. 684/2006 Z.z., príloha č. 2, ods. 2)

$Q_m = Q_p \times k_d$ - k_d je súčiniteľ podľa počtu obyvateľov do 1000, $k_d = 2,0$

1 byt $Q_m = 580 \times 2,0 = 1160$ litrov/deň; $1160 : 24 = 48,33$ l/hod; $48,33 : 3600 = 0,01343$ l/s

1 obyvateľ $Q_m = 145 \times 2,0 = 290$ litrov/deň; $290 : 24 = 12,08$ l/hod; $12,08 : 3600 = 0,00336$ l/s

Maximálna hodinová potreba vody Q_h : (vyhláška č. 684/2006 Z.z., príloha č. 2, ods. 5)

$Q_h = 580$ l/deň = 48,33 l/hod

$Q_h = 580 \times k_h$ $k_h = 2,0$

1 byt $Q_m = 580 \times 2,0 = 1160$ litrov/deň; $1160 : 24 = 48,33$ l/hod; $48,33 : 3600 = 0,01343$ l/s

1 obyvateľ $Q_m = 145 \times 2,0 = 290$ litrov/deň; $290 : 24 = 12,08$ l/hod; $12,08 : 3600 = 0,00336$ l/s

V obci sa navrhuje rozšíriť verejný vodovod v nových lokalitách.

Na verejný vodovod je napojených 629 obyvateľov obce Ňárád a 509 obyvateľov obce Sap, to je 100% obyvateľov oboch obcí (spolu 1138 obyvateľov, 325RD, údaj z roku 2020). Vodný zdroj HP-2 má výdatnosť 60l/s, čo je dostatočná výdatnosť aj na zvýšenie počtu obyvateľov, nakoľko čerpadlo pracuje iba na 25%, to je 15l/s.

lokalita	počet domov	potreba vody		
		priemerná denná Q_p (l/deň)	max. denná Q_{max} (l/s)	max. hodinová Q_h (l/s)
stav Ňárád + Sap	325	$325 \times 580 = 188\,500$	$325 \times 0,01343 = 4,4$	$240 \times 0,01343 = 4,4$
B - B12 I. etapa	240	$240 \times 580 = 139\,200$	$240 \times 0,01343 = 3,2$	$240 \times 0,01343 = 3,2$
B - B12 II. etapa	108	62 640	1,4	1,4
spolu	673	390 340 l/deň	9,0	9,0

B. Občianska vybavenosť a technická vybavenosť / 1. Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť / 1.1 Obec do 1 000 obyvateľov 15 l/os/deň

lokalita	potreba vody - odhad
počet pracovníkov - odhad	priemerná denná Q_p (l/deň)
PRV1 - I. etapa	
priemyselná výroba - 90 zamestnancov x 80 l/os/zmena	7 200
PRV1 - II. etapa	
priemyselná výroba - 53 zamestnancov x 80 l/os/zmena	4 240
PRV1 - III. etapa	
priemyselná výroba - 102 zamestnancov x 80 l/os/zmena	8 160
spolu	19 600 l/deň

Celková potreba vody pre obec - spolu stav a návrh: **$Q_p = 409\,940$ l/deň $410\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$**

Celkový obsah jestvujúceho vodojemu: 1x 100m³

Celkový obsah navrhovaných vodojemov: -

Posúdenie existujúcich vodárenských zariadení:

- maximálna denná potreba pitnej vody:

$Q_p \text{ stav} = 189\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$ $Q_p \text{ návrh} = 221\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$ $Q_p \text{ spolu} = 410\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$

- potrebná miera akumulácie vody minimálne: 60 % z $Q_p \text{ spolu} = 246\text{m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$

- akumulácia 100m³ v existujúcom vodojeme nevyhovuje ani pre stav, ani pre návrh, ale nakoľko vodojem slúži iba na samospád a čerpadlo pracuje iba na 25%, jestvujúci systém zásobovaia postačuje

- ak bude čerpadlo pracovať na 100%, môže zásobovať až 1300 RD, 4550 obyvateľov.

Podrobnejšie posúdenie tlakových pomerov v jestvujúcej rozvodnej sieti a akumulácie vzhľadom na uvažovaný rozvoj v obci bude riešené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd (ČOV)

Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. V súčasnej dobe sú splaškové vody akumulované do septikov, alebo sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach s odvozom vo fekálnych vozoch. Splaškové vody poľnohospodárskych fariem sa riešia skladovaním a potom odvozom na poľnohospodársku pôdu a jej hnojenie.

Obec má schválené VZN č. 1/2015 o spôsobe odvádzania odpadových vôd a zneškodňovaní obsahu žump. Prevádzkovateľ žumpy musí zabezpečiť jej vyprázdňovanie v intervaloch zodpovedajúcich kapacite žumpy na vlastné náklady prostredníctvom oprávnených právnických alebo fyzických osôb.

Množstvo splaškov navrhovanej rozvojovej vybavenosti odtekajúcich do kanalizácie je totožné s potrebou vody.

- priemerné denné množstvo odpadových vôd: **$Q_p = 306\ 240 \text{ l/deň}$**

Navrhuje sa odkanalizovanie troch obcí Ňárad, Sap a Pataš do spoločnej čistiarene odpadových vôd vo východnej časti územia, v katastri obce Baloň. Ako recipient na vyčistené odpadové vody bude slúžiť Dunajský kanál v západnej časti územia, v katastri obce Sap.

Dažďová kanalizácia

Dažďové vody sú vsakované do zelených plôch popri objektoch a cestách, alebo sú odvedené spevnenými rigolmi do vodných tokov.

Na odvedenie dažďových vôd z ciest bude prednostne využívané vsakovanie na mieste do zelených pásov zatrávením, štrkovými vsakovacími pásmi (rigoly, jamy), alebo podzemným vsakovacím systémom. Vody zo striech objektov a spevnených plôch sa môžu likvidovať akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu zelene, (zachovať retenčnú schopnosť územia).

ENERGETIKA

Elektrická energia

Obec je elektrifikovaná a je zásobovaná elektrickou energiou z 22kV linky. Prevádzkovateľom elektrickej siete je Západoslovenská distribučná, a.s. Územím obce prechádzajú nadzemné elektrické vedenia, prevádzkované spoločnosťou SEPS, a.s., 400kV vedenie ZVN V448 Gabčíkovo - Győr. Navrhuje sa vymedziť koridor pre výstavbu nového vedenia ZVN zvlášť vysokého napätia 2x400kV Gabčíkovo, Győr.

Zoznam distribučných trafostaníc

číslo	názov	Výkon kVA
TS 740-001	1-stĺpová	160kVA
TS 740-002	2,5-stĺpová	400kVA

TS 740-003	1-stĺpová	100kVA
TS 740-005	cudzia	
TS 740-007	cudzia	
TS 740-008	2,5-stĺpová	250kVA
TS 740-009	kiosková	400kVA

V prípade zvýšených požiadaviek na odber elektrickej energie, je navrhované rekonštruovať jednotlivé trafostanice a podľa potreby posilniť vzdušné NN rozvody. Kvôli rozvojovým lokalitám je navrhovaná výstavba nových kioskových trafostaníc, preloženie jestvujúceho vzdušného 22kV elektrického vedenia do zeme v dopravných priestoroch miestnych ciest.

Potreba elektrickej energie pre rozvojové lokality je navrhnutá podľa STN.

plocha	funkcia	b.j./obyvateľ ia/m ²	koeficient súčasnosti	výkon b.j. kVA	Pp kVA
B-B12	bývanie	348 / 1044	0,28	Pb 15kW/b.j.	1462
PRV1	priemysel	30 000m ²	0,8	Pi 20W/m ²	480
	spolu Pp				1942
	verejné osvetlenie	3% z Pp			58
	celková potreba				2000

vysvetlivky: Pb - príkon bytu - 15kW vybavenie bytu elektrickými spotrebičmi vrátane vykurovania a klimatizácie

Zoznam distribučných trafostaníc – stav, rekonštrukcia, návrh

číslo	stav / návrh	výkon - návrh	prekládka / VN podzemné
TS 740-001 160kVA	1-stĺpová kiosková	B + B7 + B9 + B12 = 420kVA rekonštrukcia R-TS 160/630kVA	
TS 740-002 400kVA	2,5-stĺpová kiosková	B + B4 + B5 + B6 = 206kVA rekonštrukcia R-TS 400/630kVA	prekládka 327m VN podzemné 310m
TS 740-003 100kVA	1-stĺpová kiosková	B + B10 = 222kVA rekonštrukcia R-TS 100/400kVA	prekládka 390m VN podzemné 519m
TS 740-008 250kVA	2,5-stĺpová kiosková	B + B8 + B11 = 232kVA rekonštrukcia R-TS 250/630kVA	
TS 740-009 400kVA	kiosková	B1 + B2 + B3 = 116kVA rekonštrukcia R-TS 400/630kVA	
TS 1	kiosková	PRV = 480kVA návrh TS 630kVA	
TS 2	kiosková	TV1 návrh TS 1000kVA	VN podzemné 560m

Plyn

V území obce sa nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D PN 300kPa. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Baloň s výkonom 5000Nm³/h. Zemný plyn sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely.

Navrhuje sa vybudovať plynovú sieť v rozvojových lokalitách.

ozn	Funkcia	Počet domov	Počet obyvateľov / zamestnancov	Rozloha (ha)	potreba plynu (m ³ /h)
B - B12	bývanie	348	1044	43,5	1129
PRV	priemyselná výroba		245 zamestnancov	3,0	392
spolu					1521

Miestne energetické zdroje

Objekty obytných budov, podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti využívajú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody prevažne zemný plyn.

Znečistením prostredia plynmi pri spaľovaní fosílnych palív vznikajú klimatické zmeny ako vážny problém ľudstva. Spaľovanie tradičných palív sa dá obmedziť a úplne nahradiť netradičnými zdrojmi energie a to využívaním geotermálnej energie (vykurovanie a ohrev vody). V súčasnosti využíva geotermálnu energiu štyridsať krajín o výkone 11 400MW_t. Na Slovensku sa overil výkon 61 geotermálnymi vrtmi 180MW_t, pričom 35 vrtov je využívaných s tepelne využiteľným výkonom 86MW_t. Tento výkon ušetrí za rok 42 600t hnedého uhlia (pri 200 dňoch vykurovania), alebo 16 mil. m³ zemného plynu.

V území obce Ňárad sa nachádza geotermálna aktivita podľa hustoty tepelného toku 90-100mW/m².

V území obce, 2km juhovýchodne od centra obce, pri jestvujúcom poľnom hnojisku, sa vymedzuje plocha technickej vybavenosti pre využitie miestnych energetických zdrojov (napr. slnečná energia, geotermálna energia, bioplyn...) na výrobu elektrickej energie, vykurovanie a ohrev vody. Súčasťou plochy bude triedenie a úprava komunálneho odpadu, tiež ako miestneho zdroja energie.

Dopravné napojenie je navrhované mimo zastavané územie z cesty III/1403 po navrhovanej asfaltovej poľnej ceste. Elektrické napojenie plochy bude prostredníctvom novej trafostanice TS1, na jestvujúcu VN 22kV elektrickú linku podzemným káblom. Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou sa navrhuje vybudovaním vodovodu alebo studne.

ozn	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
TV1	technická vybavenosť - návrh	1,7			0,3

Plocha TV1 I. etapa 1,7ha

Navrhovaná plocha 2km juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, pre technickú vybavenosť.

Je navrhované:

- súčasne s realizáciou vysadiť zeleň po obvode a v rámci plochy
- rešpektovať 25m ochranné pásmo 400kV elektrického vzdušného vedenia
- rešpektovať 5m ochranné pásmo od vodného toku Smradľavý kanál
- vyňatie z pôdneho fondu 0,3ha

Telekomunikačné siete a pošta

V zmysle členenia telekomunikačnej siete patrí obec pod primárnu oblasť Dunajská Streda, ktorá patrí do sekundárnej oblasti Bratislava. V obci sa nenachádza pobočka Slovenskej pošty, najbližšia je v susednej obci Sap, vzdialenej 1,5km južne.

Na území obce sú v prevádzke miestne telekomunikačné vedenia. Riešené územie je dostatočne pokryté signálom mobilných operátorov. V obci je vybudovaný verejný rozhlas.

Navrhuje sa vybudovať telekomunikačné siete v rozvojových lokalitách.

Odpadové hospodárstvo

Obec má schválené VZN č. 1/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi a má uzatvorenú zmluvu s oprávnenou osobou na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie KO. V obci je zavedený separovaný zber, nádoby sa nachádzajú rovnomerne rozmiestnené v obci a sú pravidelne vyvázané. Väčšina domácností má vlastné

kompostoviská v záhradách. Obec prevádzkuje zariadenie na zber odpadov - ekodvor a kompostáreň.

V území je evidovaná jedna skládka nelegálneho odpadu - upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.). V teréne už nie je viditeľná.

ozn	funkcia	rozloha (ha)	v ZÚ	návrh do ZÚ	na vyňatie V
OH	ekodvor, kompostáreň - návrh	0,7		0,7	

Plocha OH 0,7ha

Jestvujúca plocha 720m juhovýchodne od centra obce, mimo zastavaného územia, určená pre odpadové hospodárstvo.

Je navrhované:

- rešpektovať preloženie jestvujúceho elektrického vzdušného vedenia
- rešpektovať jestvujúci obecný vodovod
- vysadiť plochu pôvodnými drevinami, zeleň bude tvoriť plochy vhodné na náhradné výsadby
- zahrnutie 0,7ha do ZÚ

m. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Správa o stave životného prostredia SR 2017:

Na báze zhodnotenia kvality životného prostredia, s využitím sekundárnych kritérií, ako sú geomorfologické jednotky, sústava povodí, administratívne členenie, historické regióny i genéza vývoja stavu životného prostredia, boli v rámci SR vyčlenené 3 kategórie regiónov. Územie obce sa nachádza v č. 2.

1 – regióny s nenarušeným prostredím

2 – regióny s mierne narušeným prostredím

Podunajský región

3 - regióny so silne narušeným prostredím

Podľa NV sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti:

- za citlivé oblasti sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú – **územie obce**

- za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach obcí – **územie obce**

Ochrana pôdy a lesov

Vodná erózia pôdy potencionálna postihuje svahy už od sklonitosti 3 - 4°, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7° a to najmä v prípade veľkoblokového spôsobu využívania pozemkov. V takýchto lokalitách je žiadúce realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení

Hodnotenie potenciálnej vodnej erózie:

- žiadna až slabá (0-4t/ha/rok) – 100% z územia obce

- stredná (4-10t/ha/rok)

- vysoká (10-30t/ha/rok)

- extrémna (viac ako 30 t/ha/rok)

Veterná erózia pôdy je degradačným procesom, ktorý spôsobuje škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe, odnosom ornice, hnojív, osív a ničením poľnohospodárskych plodín, ale aj zanášaním ciest, vodných tokov, vytváraním návejov a znečisťovaním ovzdušia. Veterná erózia sa najviac prejavuje na intenzívne využívaných poľnohospodárskych plochách s nízkym podielom stáleho vegetačného krytu. V praxi sa miera veternej erózie pôdy posudzuje podľa ročného odnosu pôdy v $t(m^3).ha^{-1}.rok^{-1}$. Potrebu protierozných opatrení indikuje prekročenie hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu pôdy $40 t.ha^{-1}.rok^{-1}$

Kategória veternej eróznej ohrozenosti:

- 1 žiadna až slabá erózia (menej ako 0,7 t/ha) - 91% z územia obce
- 2 stredná erózia (0,7 - 22 t/ha) - 9% z územia obce
- 3 silná erózia (22 - 75 t/ha)
- 4 extrémna erózia (viac ako 75 t/ha)

Opatrenia

- chrániť a rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársku, lesnú aj nelesnú pôdu ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj
- zachovať a zvýšiť podiel plôch TTP trvalých trávnych porastov a NDV nelesnej drevinovej vegetácie na ornej pôde ako významného protierózneho a krajinnostabilizačného prvku
- zachovať zamokrené plochy a ich drevinovú vegetáciu
- uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách, využiť formu agrolesníctva a lesnícko-pasienkového systému, kombinácia plodín a stromov lepšie využíva vodu a minerálne živiny z pôdy aj dopadajúcu energiu zo slnečného žiarenia; znižuje pôdnu eróziu, poskytuje tieň pre dobytok, úkryt a migráciu živočíchov; umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, čo podporí zvýšenie biodiverzity v krajine
- ponechať výrazný sukcesný proces (väčšie zarastanie jestvujúcich zhlukov drevín nelesnou drevinovou vegetáciou) s pozitívnym krajinnno-ekologickým najmä protieróznym účinkom a krajnotvorným a estetickým ekostabilizačným účinkom
- samotný prirodzený proces tvorby krajiny rešpektovať a umelo do neho nevstupovať

Ochrana vôd

Povrchové vody

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

V rámci celoslovenského monitoringu kvalita povrchovej vody na vodnom toku Chotárny kanál nebola zisťovaná.

Najbližšie miesta monitorovania:

- obec Medveďov – rieka Dunaj ev. č. D017000D, rkm 1806,3; hydrologické číslo 4-20-01-001

Výsledky hodnotenia kvality vody v monitorovaných miestach povrchových vôd monitorovaných v roku 2019 podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., prílohy č. 1 „Požiadavky na kvalitu povrchovej vody“ (Časť A všeobecné fyzikálno-chemické ukazovatele, Časť D ukazovatele rádioaktivity, Časť E hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele). Hodnoty ukazovateľov nie sú v súlade s požiadavkami na kvalitu vody.

Podzemné vody

Severná časť územia sa nachádza v CHVO Žitný ostrov

Základnou hodnotiacou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným členením. Územie obce je situované v hydrogeologickom rajóne:

Q 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny - využiteľné množstvo podzemných vôd v rajóne v r. 2002 bol 21000,25l/s; v r. 2011 134,46l/s; odber v r. 2002 bol 2551,19l/s a v r. 2011 bol 31,44l/s

Významný vplyv spôsobujúci znečistenie podzemných vôd sú veľmi významné poľnohospodárske aktivity a obec bez kanalizácie.

Trieda kvality podzemných vôd podľa stupňa kontaminácie (Beiss.sk)

- 3.trieda 0,51 - 3,00 14,14%
- 4.trieda 3,01 - 10,00 55,1%
- 5. trieda 10 a viac 30,75%

Riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami (Atlas krajiny 9.1.8)

- veľmi veľké - riešené územie obce
- veľké
- stredné
- nízke
- veľmi nízke
- veľmi nízke alebo žiadne

Vodné zdroje

Vodný zdroj povrchový Vododhospodársky významné a vodárenské vodné toky alebo úseky vodných tokov sa môžu využívať ako zdroje pre pitnú vodu.

Vodný zdroj podzemný Zdrojom pitnej vody je vodný zdroj - vrтанá studňa HP-2, odkiaľ sa voda vytláča do 100m³ vodojemu a samospádom je dodávaná do domácností. Vodný zdroj má určené pásmo hygienickej ochrany (PHO) I. a II. stupňa, vnútorné a vonkajšie.

Opatrenia

- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov; v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí; zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom bez trvalého oplotenia z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity
- zachovať súčasnú sieť kanálov a vodných tokov s brehovými drevnami za účelom zachovania ich ekologických funkcií ako súčasť protipovodňových opatrení a ako súčasť zadržania vody v území (vytvorením ochranných pásiem pozdĺž toku - oddeliť pásmami NDV brehy vodných tokov od plôch ornej pôdy, obnovou prirodzených brehových porastov toku výsadbou geograficky pôvodných drevín resp. umožnenie ich obnovy prirodzenou sukcesiou)
- v prípade stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov, si musí žiadateľ/investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie
- neumiestňovať stavby na inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia), v blízkosti vodných tokov a na pobrežné pozemky
- v blízkosti vodných tokov môže dochádzať k výraznému kolísaniu hladiny podzemnej vody, túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri navrhovaní stavieb a odvádzaní vôd z povrchového odtoku
- v poľnohospodárskej výrobe realizovať činnosti v súlade s kódexom správnej poľnohospodárskej praxe, ktoré minimalizujú riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd
- zvýšiť retenčnú schopnosť územia výsadbou drevín na ochranu poľnohospodárskej pôdy, zadržanie odtoku vody z krajiny a obmedzenie podmáčaných plôch po dažďoch
- zabezpečiť ochranu vodných zdrojov reguláciou chemizácie pôdy
- zamedziť priesakom z nevodotesných žúmp do podzemných vôd

Ochrana ovzdušia

Príslušným orgánom pre povoľovanie a evidenciu malých zdrojov znečistenia ovzdušia je Obec Ňárad. Na území obce sa nenachádzajú veľké zdroje, ale nachádza sa stredný zdroj MEDZIČILIZIE a.s. Čilizská Radvaň - chov hospodárskych zvierat Ňárad a malé zdroje znečisťovania ovzdušia – kotly rodinných domov, potraviny a obecný úrad.

K znečisteniu ovzdušia prispievajú aj emisie z mobilných zdrojov najmä z automobilovej dopravy. Líniovým zdrojom takýchto emisií je cesta II. triedy prechádzajúca zastavaným územím obce.

Opatrenia

- sledovať zdroje znečistenia ovzdušia
- revitalizovať neudržiavané plochy
- realizovať prašné práce spojené s výstavbou mimo veterných dní a podľa potreby čistiť a kropiť staveniská a dopravné cesty

Konfliktné uzly, strety vybraných stresových faktorov s prvkami ochrany prírody, významné migračné koridory živočíchov

KU 1 definovaný konfliktný uzol na miestnej úrovni - cesta II. a III. triedy, miestne a poľné cesty - je navrhované zvýšiť podiel zelene okolo ciest a cesty s využitím najmä geograficky pôvodných (autochtónnych) druhov drevín

KU 2 definovaný konfliktný uzol na miestnej úrovni – stret mostných telies s vodnými tokmi - je navrhované revitalizovať brehy vodných tokov (s osobitným zreteľom na úseku pod mostom), zvýšenie členitosti brehov toku, zvýšiť podiel ekologicky stabilných prvkov v okolí uzla (výsadba prirodzených drevín a krovín po oboch stranách toku)

Opatrenia ochrany prírody a krajiny

- zachovať plochy súčasnej NDV
- uvažovať z hľadiska ochrany drevín s vytvorením pozemkov vhodných na náhradné výsadby
- uprednostniť geograficky pôvodné (autochtónne) druhy drevín, vzniknuté na mieste svojho terajšieho výskytu a dlhodobu sa uplatňujúce v drevinovej skladbe záujmovej)
- realizovať opatrenia na zníženie zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy (znížením hlučnosti u zdroja - modernizáciou infraštruktúry, znížením hlučnosti dopravných prostriedkov, opatreniami u exponovaných objektov - zvýšenie nepriezvučnosti obvodového plášťa objektu, výsadbou zelene medzi zdrojom a príjemcom - protihlukové bariéry)
- vykonať účinné opatrenia proti vzniku nových skládok (účinnnejšia informovanosť občanov o separovanom zbere a miestach jeho odovzdávania)
- písomne upozorňovať z pozície obce majiteľov a správcov pozemkov na výskyt invázných druhov drevín a povinnosť ich odstraňovania; pozemky neobrábané aspoň 2x za vegetačnú sezónu skosiť pred vysemenením invázných druhov bylín; naletené druhy invázných drevín ničiť mechanicky i chemicky
- vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci (dokument starostlivosti o dreviny DSOD, vydanie VZN o ochrane drevín), stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na výsadbu zelene na nových rozvojových plochách
- vyhodnotiť prírodné zachovalé a významné nechránené lokality v území a navrhnuť ich na vyhlásenie ako obecné chránené územie
- pri umiestňovaní stavieb v čo najvyššej možnej miere minimalizovať zásahy do zelene zabezpečením následnej dostatočnej kompenzačnej výsadby na pozemkoch
- pri budúcich stavbách situovaných mimo zastavaného územia obce, oproti stavbám v zastavanom území, stanoviť v reguláciách vyšší podiel nezastavaných plôch venovaných zeleni (sadové úpravy)

Opatrenia na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy

- vytvárať trvalé prvky tienenia na verejných priestranstvách výsadbou stromov vyšších ako samotné budovy
- zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do priľahlej krajiny, podporiť zriadenie sídelných lesoparkov
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability drevín
- prispôbiť výber drevín pre výsadbu klimatickým podmienkam, pri voľbe druhov uprednostňovať geograficky pôvodné (autochtónne) a nealergénne druhy pred inváznymi
- zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných ciest
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce

- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov
- minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla
- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody, zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd
- v obciach podporovať výstavbu čistiarní odpadových vôd
- zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy
- zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí
- diverzifikácia odvádzania dažďovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade)
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej a veternej erózii výsadbou zelene

n. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V území sa nenachádzajú prieskumné územia, ložiská nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

o. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

- poľnohospodárska a lesná pôda, vodné toky a ich brehové porasty

Jestvujúce prvky N-ÚSES (nadregionálny - územný systém ekologickej stability):

- nadregionálny biokoridor hydrický - v území obce Sap - Tok rieky Dunaj s jeho okolím

Jestvujúce prvky R-ÚSES (regionálny - územný systém ekologickej stability):

- regionálny biokoridor hydrický - vodohospodársky významné vodné toky - Chotárny kanál, kanál Gabčíkovo - Ňárád, kanál Ňárád - Vrbina, kanál Medveďov - Vrbina

Navrhované prvky M-ÚSES (miestny - územný systém ekologickej stability):

- miestny biokoridor hydrický – vodné toky – Smradľavý kanál, Smradľavé rameno, Gazdovský kanál, Horný Diel, bezmenné prítoky, kanály
- miestny biokoridor terestrický - NDV nelesná drevinová vegetácia popri cestách, na ornej pôde
- miestne biocentrum - NDV nelesná drevinová vegetácia, zamokrené plochy, terénne depresie
- interakčný prvok - jestvujúca verejná a vyhradená zeleň, jestvujúce lesy

Genofondové lokality – sa zaraďujú medzi ekostabilizačné prvky

- hniezdo bociana bieleho s mláďatami

p. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

POĽNOHOSPODÁRSKY PÔDNY FOND

V území obce, ktoré má rozlohu 1044,6988ha, má poľnohospodárska pôda 78,27% zastúpenie (817,6431ha).

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	747,2006	71,52
Záhrady	31,1155	2,98
Ovocné sady	2,7449	0,26

Trvalé trávne porasty (TTP)	36,5821	3,50
Poľnohospodárska pôda - spolu	817,6431	78,27
Spolu	1044,6988	100,00

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené do skupín kvality poľnohospodárskej pôdy:

1. skupina	0017002 0019002 0019005
2. skupina	0002002 0020003
3. skupina	0003003 0011002 0026002
5. skupina	0012003 0024004 0027003
6. skupina	0001001
7. skupina	0095002

V území sa nachádza najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda: 0017002/1 0019002/1

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na rovine, so sklonom 0-1°.

Charakteristika spôsobu využívania jednotlivých druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy:

- druh pozemku - orná pôda, chmeľnica, vinica, záhrada, ovocný sad, trvalý trávny porast
 - súčasťou poľnohospodárskeho druhu pozemku sú - remízky nízkej a vysokej zelene (NDV – nelesná drevinová vegetácia), ktoré slúžia ako účelová ochranná, poľnohospodárska zeleň na ochranu pred eróziou a na zabezpečenie ekologickej stability územia a nespevnené poľné cesty (zatrávnené a nezatrávnené)

Hydromelioračné zariadenia

Meliorácie predstavujú súbor opatrení ktoré svojimi účinkami výrazne ovplyvňujú vodný režim krajiny a úrodnosť pôdy. V riešenom území sa nenachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

plocha etapa	výmera lokality (ha)			výmera poľnohospodárskej pôdy (ha)			najkvalitnejšia pôda NP
	zastavané územie	mimo zastavaného územia	spolu	BPEJ kód/skupina	výmera (ha)	výmera spolu (ha)	
B - I.	10,9	0,1	11,0	záhrada 0019002/1	10,9 0,1	11,0	alt. 0 NP
B1 - I.		3,8	3,8	0026002/3 0019002/1	1,5 2,3	3,8	alt. 0 NP
B1 - II.		3,3	3,3	0019002/1	3,3	3,3	alt. 0 NP
B2 - I.	2,3	0,1	2,4	0026002/3	2,4	2,4	
B4 - I.		1,8	1,8	0019002/1	1,8	1,8	alt. 0 NP
B4 - II.	0,8		0,8	0019002/1	0,8	0,8	alt. 0 NP
B5 - I.		0,9	0,9	0019002/1	0,9	0,9	alt. 0 NP
B5 - II.		1,1	1,1	0019002/1	1,1	1,1	alt. 0 NP
B6 - I.		0,2	0,2	0019002/1 0002002/2	0,06 0,14	0,2	alt. 0 NP
B7 - I.	0,7	0,2	0,9	0019002/1	0,9	0,9	alt. 0 NP
B8 - I.	0,07	0,43	0,5	0019002/1	0,5	0,5	alt. 0 NP
B9 - I.	0,7		0,7	0019002/1	0,7	0,7	alt. 0 NP
B10 - I.		2,9	2,9	0019002/1 0002002/2	1,9 1,0	2,9	alt. 0 NP

B11 - I.	1,9	0,5	2,4	0019002/1	2,4	2,4	alt. 0 NP
B11 - II.	0,2	2,4	2,6	0019002/1	2,6	2,6	alt. 0 NP
B12 - I.	2,2	0,8	3,0	0019002/1	3,0	3,0	alt. 0 NP
B12 - II.		3,0	3,0	0019002/1	3,0	3,0	alt. 0 NP
OV1 - I.	0,15	0,15	0,3	0019002/1	0,3	0,3	alt. 0 NP
ŠV1 - I.		0,6	0,6	0019002/1	0,6	0,6	alt. 0 NP
POV1		3,0	3,0	0019002/1	3,0	3,0	ZDP
PRV1 - I.		1,0	1,0	0019002/1	1,0	1,0	alt. 0 NP
PRV1 - II.		0,8	0,8	0019002/1	0,8	0,8	alt. 0 NP
PRV1 - III.		0,9	0,9	0019002/1	0,9	0,9	alt. 0 NP
RŠ1 - I.	0,2	1,1	1,3	0019002/1	1,3	1,3	alt. 0 NP
RCH1 - I.		0,4	0,4	0003003/3	0,4	0,4	
VZ2 - II.		1,1	1,1	0019002/1	1,1	1,1	alt. 0 NP
TV1 - I.		0,3	0,3	0017002/1	0,3	0,3	alt. 0 NP
C1 - I.		0,23	0,23	0019002/1 0001001/6	0,15 0,08	0,23	alt. 0 NP
C2 - I.		0,16	0,16	0002002/2	0,16	0,16	
C3 - I.		0,15	0,15	0019002/1	0,15	0,15	alt. 0 NP
C4 - I.		0,53	0,53	0017002/1 0019002/1 0012003/5 0027003/5	0,14 0,23 0,13 0,03	0,53	alt. 0 NP alt. 0 NP

vysvetlivky: B – bývanie; OV - občianska vybavenosť; ŠV – špecifická vybavenosť - cintorín; POV - poľnohospodárska výroba; PRV - priemyselná výroba; RŠ – rekreácia, šport; RCH – rekreácia, chaty; VZ - verejná zeleň; TV - technická vybavenosť; C - cyklotrasa
NP - najkvalitnejšia pôda; ZDP - zmena druhu pozemku

- lokality v II. a III. etape môžu byť použité až po zaplnení lokalít v I. etape na 85%

Súhlas na nepoľnohospodárske použitie poľnohospodárskej pôdy sa vydáva iba na pozemky v registri C orná pôda, záhrada, vinica, TTP a za dodržania podmienok:

- vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy a zabezpečiť jej účelné využitie
- zabezpečiť základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu až do realizácie stavby, najmä ochranu pred zaburinením pozemkov
- nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie príľahlej poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, a jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami

LESNÝ PÔDNY FOND

V území obce, ktoré má rozlohu 1044,6988ha, má lesná pôda 0,17% zastúpenie (1,739ha).

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Lesné pozemky	1,7390	0,17
Spolu	1044,6988	100,00

Lesné celky s lesnými porastmi taktiež prispievajú ku zvýšeniu ekologickej stability územia. Závisí to od rôznorodosti, resp. diverzity porastu, stability a kompaktnosti a samotnej obnovy.

Lesné pozemky sa môžu nachádzať nielen v mimo zastavaného územia, ale aj v zastavanom území obcí a miest. V území sa nachádzajú lesné pozemky iba mimo zastavaného územia obce.

Obhospodarovateľ lesných pozemkov	lesný hospodársky celok (LHC)	lesný celok (LC)
Medzičilizie, a.s.	Gabčíkovo	Gabčíkovo

V území sa nachádzajú iba hospodárske lesy z hľadiska využívania ich funkcií (ich účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov).

- hospodárske lesy 1,739ha; 0,17%

V jestvujúcich lesných celkoch sa nachádzajú porasty drevín topoľ I 214 TI, topoľ biely TB, jaseň štíhly JS a agát AG. Z geograficky pôvodných druhov sa tu nachádza topoľ a jaseň.

r. Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie ÚP obce prináša pre územie pozitívne faktory. Do záväznej časti ÚP sú premietnuté všetky jestvujúce RÚSES, navrhované prvky ÚSES a ekostabilizačné opatrenia.

EKONOMICKÉ DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie ÚP obce umožňuje posilnenie ekonomickej základne vytvorením podmienok pre jej rast, návrhom rozvojových plôch pre funkcie občianskej vybavenosti a výroby, ktoré budú znamenať pracovné príležitosti.

SOCIÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie umožňuje reagovať na dynamiku demografického vývoja a migrácie, zvyšuje atraktivitu obce.

ÚZEMNO-TECHNICKÉ DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Nové rozvojové plochy si vyžadujú výstavbu dopravnej a technickej vybavenosti a zábery plôch poľnohospodárskej pôdy nielen na výstavbu objektov, ale aj na výsadbu zelene.